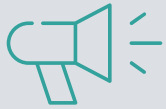

INTERVENTIE

#2 JULI 2022

MARVER
LEDENMAGAZINE

PROCES TOT STRAFOPLEGGING
heeft onvoldoende waarborgen

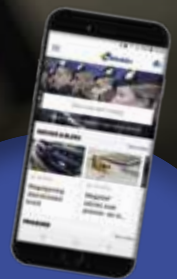
PARTNER UITGEZONDEN MARECHAUSSEE
voelt zich vaak niet erkend

GESLAAGDE VETERANENDAG
voor FSZ en Netwerk Veteranen FNV

**UITKOMST
ACHTERBANRAADPLEGING:**

**LEDEN SCHAREN
ZICH ACHTER
AVW-AKKOORD
2021-2023**

MARVER-APP
VOLOP
INFORMATIE IN
THE POCKET!

LANGE ADEM

Eindelijk hebben we een arbeidsvoorwaarden-akkoord met een nieuw loonhuis. Het werd hoog tijd, maar het resultaat mag er zijn! Niets is 100% perfect, maar de vooruitgang is voor de meeste mensen aanzienlijk. Althans, de regering zal natuurlijk wel maatregelen moeten nemen tegen de stijgende inflatie, want niet alles kan door hogere lonen worden opgevangen.

Toen ik vijf jaar geleden voorzitter werd, werkte ik kort daarvoor nog als wachtmeester in de wisseldiensten. In de 16 jaar dat ik wachtmeester was, vroeg ik mij regelmatig af waarom de Toelage Onregelmatige Dienst (TOD) zo laag was. Zeker vroeg in de ochtend, want ik ben geen ochtendmens. Het werk vond ik leuk, dus ik sleepte mij ook om half 5's ochtends van mijn bed naar de badkamer, maar het begon steeds meer te knagen.

Tijdens mijn gesprekken met collega's in de afgelopen vijf jaar kreeg ik vaak het wensenlijstje van 'mijn' achterban voorgeschoteld wat betreft hun secundaire arbeidsvoorwaarden: TOD, TOD en nog eens TOD! Tegenover elke denkbare persoon met enige invloed – uiteenlopend van de minister van Defensie tot de directeur van Schiphol – begon ik vervolgens steeds weer over dit lijstje. Uiteindelijk werd het een belangrijk onderwerp op de onderhandelingstafel. Met steun van alle partijen werd de TOD eerst met 100% verhoogd en nu wordt deze volledig marktconform en bovendien eerlijker gemaakt. De mensen die het meest onregelmatig werken, krijgen deze vergoeding. Ik ben blij dat we dit voor de marechaussees hebben kunnen bereiken!

Er is nog genoeg te doen. Tijdens de recente Algemene Vergadering heeft ons hoofdbestuur weer nieuwe focuspunten meegekregen. Eén van deze punten is dat de rechtspositie van de mensen bij de KMar meer moet worden gerespecteerd. Te vaak wordt een loopje genomen met deze rechtspositie, omdat dit in de bedrijfsvoering beter uitkomt. Soms komt dit voort uit onwetendheid, maar soms wordt het ook simpelweg veroorzaakt door gekozen gedrag. Zeker in het laatste geval is dit wat ons betreft een regelrechte integriteitsschending. De rechtspositie is namelijk geborgd in de wet en het opzettelijk niet volgen

van die wet is in strijd met de afgelegde ambtseed of –belofte. Komend jaar gaan we hier dus de nadruk op leggen en de KMar scherper controleren. Het heeft immers geen zin om met de minister de rechtspositie af te spreken als men zich er vervolgens niet aan houdt. We beseffen dat hiervoor een cultuurverandering noodzakelijk is, maar we hebben gelukkig een lange adem.

We gaan richting de zomervakantie en normaal gesproken zou ik op deze plek alvast wat schrijven over de lange rijen voor de paspoortcontrole op onze luchthavens, die worden veroorzaakt door het personeelstekort bij de KMar. De tijdelijke steun vanuit het land aan Schiphol bestaat helaas nog steeds en de rijen ook. Al worden die laatste niet meer veroorzaakt door het genoemde personeelsgebrek. Misschien is het tijd voor de KMar om er een balie bij te vragen aan Schiphol. Is het ook eens een keer andersom!

Succes met je werk de komende tijd en/of een fijne vakantie gewenst!

Sven Schuitema
Voorzitter MARVER

04

EINDELIJK EEN ARBEIDSVORWAARDENAKKOORD!

→ Uit onze mini-enquête kwam naar voren dat de meerderheid van onze leden zich schaart achter het op 31 mei bereikte arbeidsvoorwaardenresultaat tussen Defensie en de bonden. Dit lieten wij op 7 juli tijdens het SOD weten aan Defensie. Omdat ook de leden van de andere bonden in meerderheid akkoord zijn gegaan met dit resultaat, ligt er eindelijk een akkoord op tafel. Met een infographic brengen wij onze enquête-uitslagen overzichtelijk in beeld.

29

SUCCESVOLLE VETERANENDAG VOOR FSZ EN NETWERK VETERANEN FNV

→ Het Fonds Sociale Zorg en Netwerk Veteranen FNV waren standhouder op Nationale Veteranendag, die werd gehouden op zaterdag 25 juni. Zij kijken terug op een geslaagde editie van deze dag, die na de coronapandemie voor het eerst in drie jaar weer als vanouds werd gevierd. Talloze veteranen bezochten hun in het oog springende stands.

10

DE GRENZEN VAN DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING

→ Tijdens zijn recente afstudeerstage bij FNV Veiligheid, de werkorganisatie van de MARVER en de AFMP, verdiepte Richie Beijnes zich als vierdejaars student HBO-rechten in de grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers. Richie deelt met ons zijn belangrijkste conclusies en doet aanbevelingen op dit gebied. MARVER-voorzitter Sven Schuitema laat ook zijn licht schijnen op dit belangrijke thema.

20

‘MAATSCHAPPIJ KENT IMPACT VAN UITZENDING NIET’

→ Volgens Charlotte Bloemendaal, actief in het zogeheten Thuisfrontcomité, voelen partners van uitgezonden marechaussees zich vaak niet erkend door de Nederlandse maatschappij. “De maatschappij weet gewoon niet wat het betekent dat je echtgenoot of partner een half jaar op uitzending is. Zij heeft geen flauw idee welke impact dat heeft en hoe dat ervaren wordt in een gezin.”

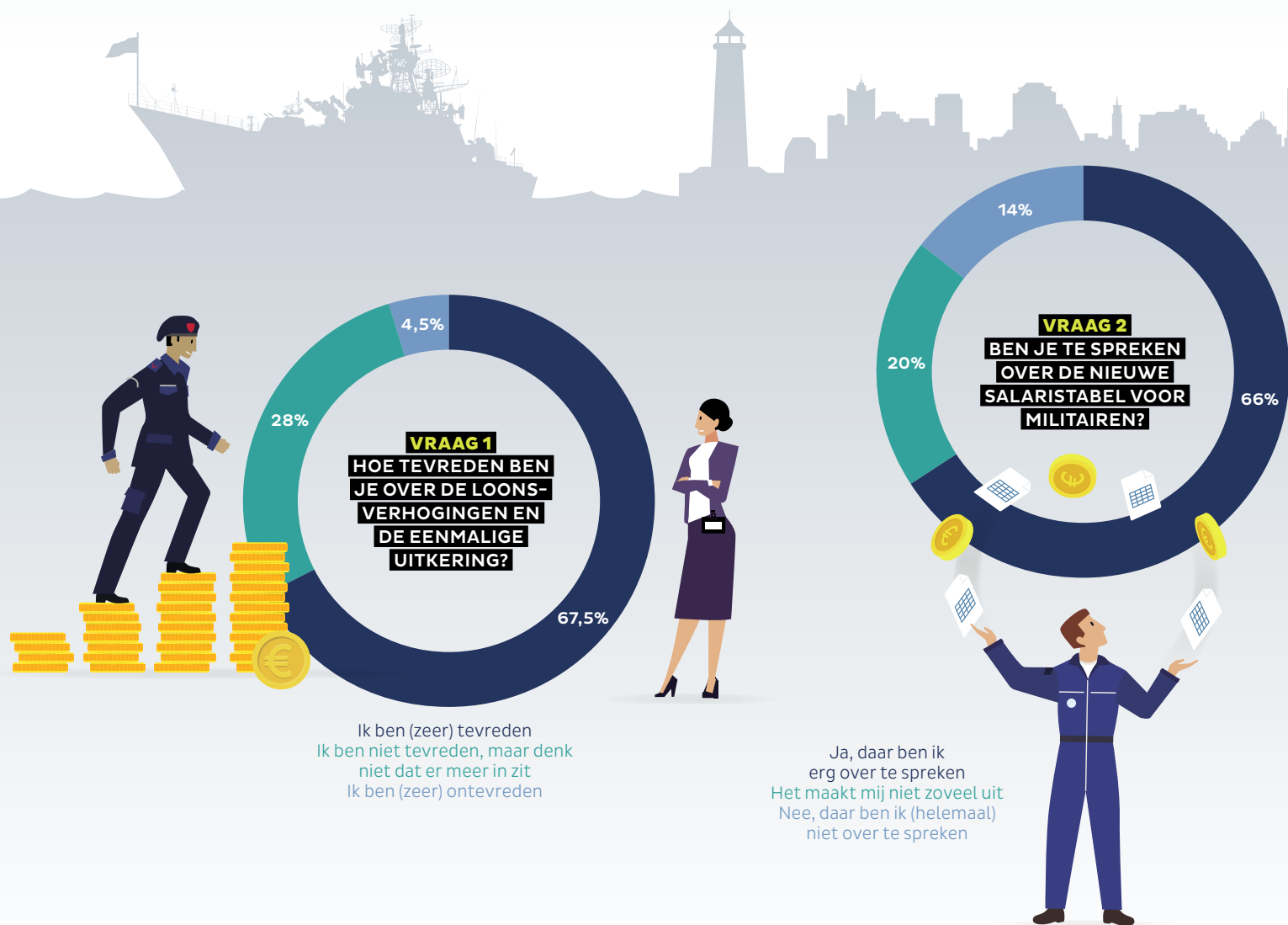

EN VERDER...

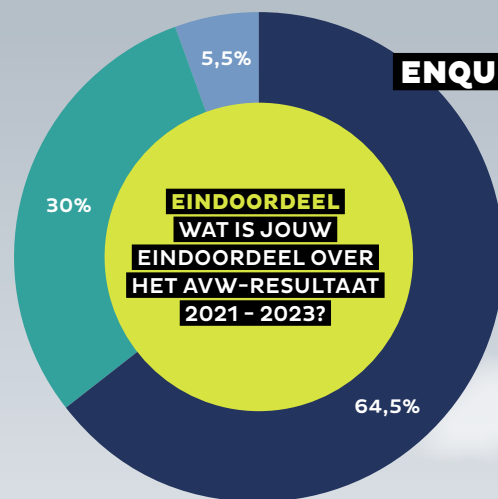
- 02** Blog Sven Schuitema
- 06** Bondig - Werk en inkomen
- 16** Defensie in de media
- 18** In memoriam: erelid Hilly Kruiswijk
- 19** Puzzel
- 26** Bondig - vereniging
- 30** Verslag Algemene Vergadering MARVER
- 32** Contact met de MARVER
- 33** Bert, Jeroen en Arjan niet in VO ABP
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Lid in beeld: Frans Heldens

De afgelopen weken gaven we in het hele land uitleg over de nieuwe cao. Bovendien verzamelden de kaderleden zoals gebruikelijk op de werkvloer de meningen, gevoelens en gedachten van de leden. De uitkomst daarvan was voor het bestuur dé leidraad voor een besluit over het avw-resultaat 2021-2023. Voor de definitieve bepaling van hun standpunt hadden bestuur en kaderleden ook de uitkomst van de mini-enquête die van 24 juni t/m 4 juli werd gehouden onder onze leden. Hieruit bleek dat de overgrote meerderheid van de AFMP- en MARVER-leden het eens is met dit resultaat. In deze infographic brengen wij de belangrijkste vragen en bijbehorende antwoordpercentages in beeld. Omdat ook de meerderheid van de leden van de drie andere bonden zich uitsprak voor het resultaat, is er nu een akkoord.

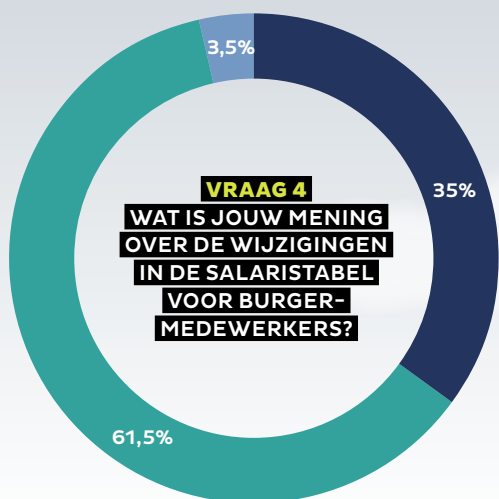
LEDEN ZEGGEN VOLMONDIG JA

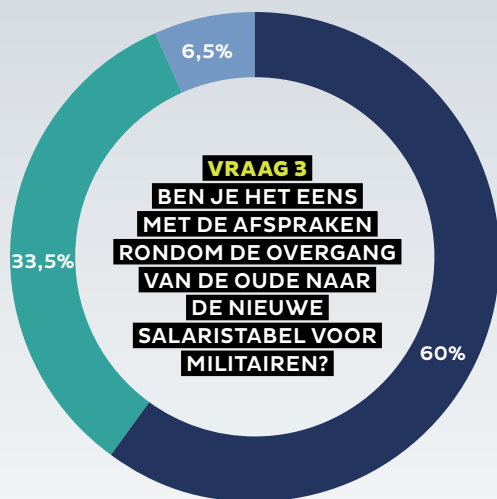
ENQUÊTE

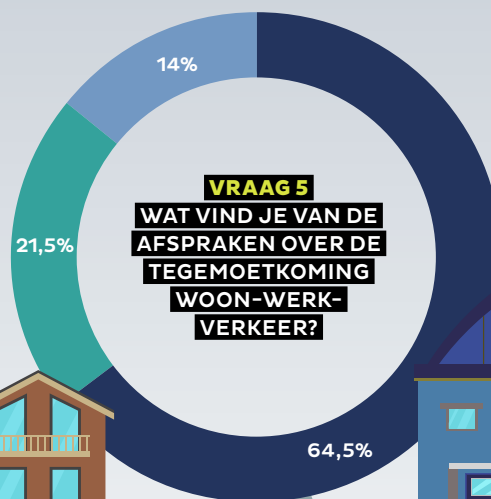
Ik ga akkoord met dit resultaat. Daarom mag hier namens mij ja op worden gezegd
Ik ben kritisch over bepaalde deelonderwerpen, maar ga wel akkoord met het uiteindelijke resultaat
Ik kan me niet vinden in dit resultaat en wijs het daarom af

Daar ben ik het (helemaal) mee eens
Daar ben ik het niet mee eens of oneens
Daar ben ik het (helemaal) mee oneens

Daar ben ik het (helemaal) mee eens
Daar ben ik het niet mee eens of oneens
Daar ben ik het (helemaal) mee oneens

Daar ben ik het (helemaal) mee eens
Daar ben ik het niet mee eens of oneens
Daar ben ik het (helemaal) mee oneens

Ga je uit dienst en worden er vakantie-uren uitbetaald?

MAAK **BEZWAAR** TEGEN JE LAATSTE LOONSTROOK

 Ga je uit dienst en worden er vakantie-uren uitbetaald? Let dan goed op of van het juiste uurloon is uitgegaan en laat jouw laatste loonstrook door de MARVER controleren. Wij voerden procedures tegen Defensie over de vraag of de werkgever in het uurloon dat wordt betaald over niet opgenomen vakantie ook het werkgeversdeel van de pensioenpremie en het financiële voordeel van de eigen ziektekostenverzekering voor militairen moet meenemen. De rechtbankzitting zou op 31 mei 2022 plaatsvinden, maar Defensie besloot de zitting niet af te wachten en is volledig aan de inzet van de MARVER tegemoet gekomen.

Honderden euro's extra

Het is nog niet duidelijk welk bedrag met de ziektekostenverzekering voor militairen gemoeid is. Alleen al het werkgeversdeel van de pensioenpremie levert echter vaak honderden euro's extra beloning op. Defensie heeft aangekondigd dat het beleid voor het uitbetalen van niet genoten vakantie binnenkort wordt aangepast, maar de MARVER verwacht dat het nog wel enkele maanden kan duren voordat het zover is.

Juiste uurloon

Zolang dit nog niet is geregeld, adviseren we leden die hun vakantiesaldo uitbetaald krijgen om de betreffende loonstrook aan ons voor te leggen. Wij kunnen dan checken of het juiste uurloon is gehanteerd en indien nodig bezwaar maken. Alleen bezwaren tegen loonstroken die minder dan zes weken geleden bekend zijn gemaakt, zijn kansrijk. Het is jammer genoeg niet haalbaar om een hoger uurloon te claimen als de bezwaartermijn voor de loonstrook al is gesloten. ←

MILITAIRES GECOMPENSEERD VOOR VERMINDERD PENSIOEN-PERSPECTIEF

 Onlangs werd bekend dat een start kan worden gemaakt met de uitvoering van de maatregel in verband met verminderd pensioenperspectief, een afspraak die Defensie en de bonden maakten in het kader van het avw-akkoord 2018-2020. Nadat zij in juni 2021 overeenstemming bereikten over de uitwerking, leek de invoering nabij van deze compensatieregeling voor militairen bij wie de overgang sinds 1 januari 2019 van de eindloonregeling naar de middelloonregeling tot minder pensioen leidt. De uitwerking verliep echter veel moeizamer dan gedacht. Tijdens de overleggen tussen Defensie en de bonden over de uitwerking is uiteindelijk besloten om uit te gaan van een individuele berekenings-systematiek. Een systematiek die de maatregel eerlijk en goed uitlegbaar maakt. Omdat de implementatie en de uitvoering hiervan complex zijn en meer tijd kosten dan verwacht, kunnen de militairen die in aanmerking komen voor de compensatie een vooruitbetaling tegemoet zien. Deze wordt in november 2022 uitgekeerd in afwachting van de definitieve implementatie van de maatregel. Nadere informatie en uitleg over de te implementeren regeling volgen in het najaar. ←

ONDEROFFICIEREN LVL ONTVANGEN RESTERENDE BINDINGSPREMIE

 Onderofficieren van de luchtverkeersleiding van de Luchtmacht krijgen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019 nog twee maanden aan resterende bindingspremie uitbetaald. Deze recente toezegging van de Luchtmacht is te danken aan flinke inspanningen van onze zusterbond AFMP. Tijdens diverse overleggen met de Luchtmacht in het afgelopen jaar kaartten wij aan dat de eerder uitgekeerde bindingspremie niet met terugwerkende kracht had moeten ingaan vanaf 1 maart 2019, maar vanaf de eerste dag van dat jaar.

Bij overleggen met de AFMP in de maanden na het eerste overleg hierover een jaar geleden bleef de Luchtmacht hardnekkig vasthouden aan de eerder genoemde ingangsdatum voor het met terugwerkende kracht uitkeren van de bindingspremie van 1 maart 2019. Wij wezen er toen nadrukkelijk op dat zowel in de regelgeving als in de Staatscourant 1 januari 2019 officieel is vastgelegd als ingangsdatum.

Langdurig aandringen

Na langdurig aandringen van de AFMP is de Luchtmacht uiteindelijk op 1 april jongstleden definitief overstag gegaan en heeft zij besloten om de bindingspremie met terugwerkende kracht vanaf de eerste maand van 2019 uit te keren. In de praktijk komt dit er dus op neer dat de onderofficieren van de luchtverkeersleiding van de Luchtmacht nog twee maanden aan resterende bindingspremie ontvangen. ←

LAATSTE STAND VAN ZAKEN ROND **KOO**

 De MARVER heeft inmiddels voor meer dan honderd leden bezwaar gemaakt tegen de weigering van Defensie om gevolg te geven aan de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Bij een groot deel van de bezwaarschriften is verzocht om aanhouding van het bezwaar. Hierdoor hebben de onderhandelaars van de MARVER en andere bonden tijd om met elkaar te overleggen over een oplossing voor de terugwerkende kracht.

Gerechtelijke procedures

Komt er geen oplossing? Dan zullen er gerechtelijke procedures worden gevoerd. Vanwege de nog lopende arbeidsvoorwaardenonderhandelingen kan het nog even duren voordat de onderhandelaars om tafel kunnen over het KOO-dossier. We hopen en verwachten echter dat binnen enkele maanden uitsluitel volgt.

Aandachtspunten

Op dit moment zijn er nog een paar aandachtspunten:

- We vernemen af en toe dat niet iedereen tijdig bezwaar heeft gemaakt tegen de afwijzingsbeslissing van Defensie. In zo'n geval kan het verstandig zijn opnieuw een rekest in te dienen. Hiermee kun je namelijk alsnog bepaalde rechten veiligstellen. Neem daarom vooral even contact met ons op als je te laat bent om nog bezwaar te maken tegen de afwijzing. Dit kan via ibb@marver.nl.
- We hebben niet om aanhouding verzocht in zaken waarbij geen rekest hoefde te worden ingediend, maar we direct in bezwaar konden gaan tegen de bevordering naar de rang van vaandrig. In die zaken kiest Defensie ervoor om de beslistermijn te verlengen, wat wettelijk toegestaan is. Voor aanhouding ziet de MARVER echter geen aanleiding, omdat de terugwerkende kracht in deze zaken geen rol speelt. In deze zaken kan dus sneller een uitspraak worden verwacht. ←

MEER INSPANNINGEN DEFENSIE NODIG OM TOEGANKELIJKHEID BEDRIJFSARTSEN TE GARANDEREN

 Een oplossing voor het tekort aan bedrijfsartsen binnen de militaire gezondheidszorg lijkt niet op korte termijn voorhanden. Dat blijkt uit de schriftelijke reactie die de MARVER begin juni van Defensie heeft ontvangen op haar eerdere brandbrief hierover. In de voorgaande uitgave van Interventie publiceerden we al over het genoemde tekort. Op de lange termijn denkt Defensie door aanpassingen van het doorstroombeleid van militaire artsen en verpleegkundigen het gat te kunnen dichten.

Wij betwijfelen dat, maar begrijpen dat in de huidige krappe arbeidsmarkt een snelle structurele oplossing lastig te vinden is. Dat was dan ook de reden waarom wij in onze brandbrief niet alleen vroegen om een langetermijnoplossing, maar ook om maatregelen op de korte termijn om de toegankelijkheid en geleverde kwaliteit van de bedrijfsartsen te kunnen garanderen. Buiten enkele maatregelen om de administratieve last van bedrijfsartsen te verlichten, is hierover naar onze mening weinig terug te vinden in de brief van Defensie. Zij zegt zelfs geen klachten te hebben ontvangen over de opleiding en begeleiding van bedrijfsartsen in opleiding en stelt dat de toegankelijkheid van de bedrijfsartsen wordt gegarandeerd door het arbeidsomstandighedensprekuraat bij het Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG).

Als een re-integratietraject niet optimaal verloopt, verwijst Defensie naar de verlengmogelijkheid van dit traject door het UWV.

Omgekeerde wereld

Wij beschouwen dit als 'de omgekeerde wereld' en verwachten van Defensie meer inspanningen en creativiteit om juist verlenging door het UWV te voorkomen en in een vroeg stadium te zorgen voor een zo optimaal mogelijke begeleiding van arbeidsongeschikte militairen. Na hervatting van het overleg gaan we dit daarom zo snel mogelijk met Defensie bespreken. Tot die tijd blijven we ons grote zorgen maken over het gevaar dat het tekort aan bedrijfsartsen oplevert voor de individuele gezondheid en re-integratiemogelijkheden van onze leden. Loopt jouw individuele gezondheid als lid gevaar of worden jouw re-integratiemogelijkheden belemmerd, omdat je op korte termijn niet terecht kunt bij een bedrijfsarts? Klop dan voor hulp en advies aan bij onze afdeling individuele belangenbehartiging via:

ibb@marver.nl.

VO adviseerde positief over besluit

ABP VERHOOGT PENSIOENEN MET 2,39%

 ABP heeft de pensioenen vanaf 1 juli met 2,39% verhoogd. Gepensioneerden zien dit hogere pensioen vanaf deze maand op hun rekening staan. Ook krijgen zij over het eerste half jaar van 2022 een nabetaling van 1,2%. De pensioenaanspraken van ABP-deelnemers die nog niet aan hun pensioen toe zijn, verhoogt ABP ook met 2,39%.

Het ABP-bestuur besloot de tussentijdse pensioenverhoging per 1 juli van dit jaar in te voeren, omdat dit volgens het fonds bijdraagt aan de ambitie om een geïndexeerd pensioen te bieden. Dit is mogelijk, omdat de overheid de regels aanpaste in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel. Daarnaast is de financiële positie van ABP goed met een beleidsdekkingsgraad eind mei van 110,1%. Ook keek het bestuur zorgvuldig naar de gevolgen voor diverse groepen deelnemers. Het Verantwoordingsorgaan van ABP adviseerde positief over dit besluit.

24 euro netto

Bijna 975.000 gepensioneerden bij ABP plukken nu snel de vruchten van de pensioenverhoging. Vanaf deze maand krijgen zij 2,39% verhoging. Voor een pensioen van 1000 euro netto per maand betekent dat een verhoging van bijna 24 euro netto. Daarnaast ontvangen zij in juli ook een nabetaling van 1,2% waarmee de verhoging over de eerste helft van het jaar wordt nabetaald. Bij een pensioen van €1000 netto zorgt dat voor een nabetaling van ruim 140 euro netto.

De leden-app met
nieuws en informatie
rondom je werk

SPECIAAL VOOR ONZE LEDEN: DE MARVER-APP

Altijd je vakbond op zak!

- Dé plek voor het stellen van je persoonlijk vraag;
- Met exclusieve content over je werk en het vak;
- Alle antwoorden op de meest gestelde vragen;
- En de belangrijkste bijeenkomsten in de agenda.

INTERVIEW

Onderzoek naar grenzen
van uitingsvrijheid voor
defensiemedewerkers

‘PROCES TOT STRAFOPLEGGING MET ONVOLDOENDE WAARBORGEN OMGEVEN’

‘De vrijheid van meningsuiting is een essentieel grondrecht’

De grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers. Dit is het interessante onderwerp waarnaar Richie Beijnes als vierdejaars student HBO-rechten onderzoek deed tijdens zijn van februari t/m juni 2022 durende stage bij FNV Veiligheid, de werkorganisatie van de MARVER en de AFMP. Op basis van dit afstudeeronderzoek voor zijn studie aan de Hogeschool van Amsterdam schreef hij een adviesnota met handvaten voor FNV Veiligheid om leden nog beter van dienst te kunnen zijn als zij bij ons aankloppen met hulpvragen over hun uitingsvrijheid. Interventie vraagt Richie onder meer naar zijn onderzoeksconclusies en naar zijn aanbevelingen op dit gebied voor jou als marechaussee.

Met welk gevoel

kijk je terug op jouw stage bij FNV Veiligheid?

Mijn stage bij FNV Veiligheid was ontzettend leerzaam. Ik had bovendien mazzel met jurist Pauline de Casparis als mijn stagebegeleider. Pauline heeft mij enorm geholpen met mijn afstudeeronderzoek. Mede dankzij haar onvermoeide aandacht, behulpzaamheid en kritische blik kon ik mijn onderzoek netjes afronden en ben ik heel tevreden met het eindresultaat. Ik kreeg tijdens mijn stage bovendien een warm welkom van alle collega's van FNV Veiligheid. Samen vormen zij een leuk en gezellig team. Verschillende collega's stonden voor me klaar als ik hulp of uitleg nodig had.

Hoe kwam je bij ons in Utrecht uit als stageadres?

Toen ik rond aan het bellen was om aan een goed adres voor mijn afstudeerstage te komen, kwam mijn moeder met de suggestie voor FNV Veiligheid. Als brigadier bij de politie zette zij als lid eens een hulpvraag uit bij de Nederlandse Politiebond, die toen nog deel uitmaakte van de werkorganisatie. Aanvankelijk heeft mijn moeder gebeld naar FNV Veiligheid met de vraag of ik daar stage kon lopen. Daarna belde ik zelf en kreeg ik allereerst Roland Hop aan de telefoon. Hij vertelde me dat hij ooit ook stagiaire was

bij de organisatie en er nooit meer weg is gegaan. Uiteindelijk kreeg ik snel het goede nieuws dat ik bij FNV Veiligheid stage mocht volgen. Aanvankelijk wist ik eerlijk gezegd nog niets van de wereld van militairen en marechaussees. Wel kende ik vanuit mijn studie natuurlijk het ambtenarenrecht.

Wanneer kwam je op het idee om onderzoek te gaan doen naar de grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers?

Het eerste idee hiervoor is ontstaan toen ik tijdens mijn studie het vak Onderzoekspracticum volgde. Bij dit vak kreeg ik te maken met een specifieke hulpvraag vanuit de politie. Deze vraag was of de politieleiding een diensttelefoon mocht inlezen om te checken of er bij een collega sprake was van vermeend plichtsverzuim. Toen stelde ik mezelf de vraag: mogen zij het WhatsApp-verkeer van die collega zomaar uitlezen of behoort dit tot diens vrijheid van meningsuiting? Uiteindelijk leek het me interessant om verder onderzoek te verrichten naar dit onderwerp. Met zo'n breed en complex thema als de vrijheid van meningsmening zou ik nooit een tekort aan onderzoeksinformatie en invalshoeken krijgen. Daarom wilde ik me in het onderzoek focussen en niet ingaan op aan

de uitingsvrijheid verbonden privacy- en klokkenluidersvraagstukken.

Bij de start van mijn stage besloot ik uiteindelijk onderzoek te gaan doen naar de grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers. Aan de hand hiervan wilde ik de bijzondere rechtspositie van defensiemedewerkers in verhouding tot de vrijheid van meningsuiting belichten en uiteindelijk komen tot nieuwe inzichten op dit gebied. Allereerst maakte ik een onderzoeksplan en verdiepte ik me in de vraag wat FNV Veiligheid eigenlijk is, wie de doelgroepen van deze organisatie zijn en welke actuele problemen er speelden op het gebied van de vrijheid van meningsuiting van leden.

Waarom is de rechtspositie van defensiemedewerkers in relatie tot de vrijheid van meningsuiting bijzonder te noemen?

De vrijheid van meningsuiting is een essentieel grondrecht, dat kenmerkend is voor de democratie zoals we die in Nederland kennen. Deze geldt niet alleen voor gewone burgers, maar ook voor ambtenaren. De vrijheid van meningsuiting is alleen niet onbegrensd en dat geldt des te meer voor ambtenaren. Zij behoren tot het openbaar gezag. Daardoor ontstaat er snel ophef als zij zich uitlaten over bepaalde thema's. Soms kan het geven van een mening door →

een ambtenaar zelfs als plichtsverzuim of wangedrag worden beschouwd. Ook defensiemedewerkers zijn ambtenaren, maar het is niet altijd duidelijk waar deze grenzen liggen. Voor defensiemedewerkers geldt de Wet Ambtenaren Defensie (WAD, red.). De bij Defensie werkende burgers en militairen hebben ieder een eigen rechtspositieregeling. Voor militairen is dat het AMAR, voor burgers het BARD. De uitingsvrijheid van ambtenaren kan slechts worden beperkt bij formele wet. Voor 'gewone' ambtenaren is dit vastgelegd in artikel 10 van de Ambtenarenwet, voor defensiemedewerkers in artikel 12a van de WAD. De bewoordingen van deze twee bepalingen komen grotendeels overeen. Concreet komt het erop neer dat het goede functioneren van de openbare dienst bij Defensie én de goede vervulling van een functie niet in gevaar mogen komen door het uiten van een specifieke mening. Dit is vastgelegd in de functioneringsnorm. Omdat de norm een inperking van een grondrecht is, mag uitsluitend achteraf aan de norm worden getoetst. Uitgangspunt hiervan is dat het primair aan de ambtenaar is om er voor te waken dat deze in acht wordt genomen. Bij overschrijding hiervan kan het bevoegd gezag daarop anticiperen, corrigeren en zo nodig rechtspositionele maatregelen nemen. Voorbeelden van maatregelen zijn een beoordeling, een ambtsbericht en ontslag.

Hoe legde je hun grenzen voor deze uitingsvrijheid onder de loep?

Om deze grenzen te onderzoeken, ben ik in mijn literatuuronderzoek eerst van de algemene wetgeving op dit gebied naar de bijzondere wetgeving voor defensiemedewerkers gegaan. Ik onderzoek specifiek de grondwettelijke en internationale normen van de vrijheid van meningsuiting in de relatie tussen de werknemer en de werkgever. Om deze normen te kunnen 'inkleuren', betrok ik de Nederlandse rechtspraak en de adviesuitspraken van de adviescommissie grondrechten en functie-uitoefening ambtenaren (AGFA, red.) bij mijn theorieon-

derzoek. Mijn praktijkonderzoek dat hierna volgde, spitste ik toe op twee vragen. De eerste vraag was of het proces tot strafoplegging aan defensiemedewerkers wegens gebruikmaking van het recht op vrijheid van meningsuiting met voldoende waarborgen is omgeven. Mijn tweede vraag was of de rijksbrede aanwijzing voor externe contacten van defensiemedewerkers in strijd is met de grondwettelijke en internationale normen.

Welke formele beperkingen zijn er op dit gebied voor militairen en burgermedewerkers?

Deze beperkingen zijn dus vastgelegd in de functioneringsnorm. Volgens artikel 7 van de Grondwet mag een te openbare mening echter niet op voorhand worden ontzegd. Preventieve beperkingen zijn in beginsel niet in strijd met artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM, red), maar worden wel beschouwd als een ernstige inbreuk op de vrijheid van meningsuiting waarvan de noodzaak goed moet worden onderzocht. Voorafgaand aan een strafoplegging aan een burgermedewerker wegens overtreding van de functioneringsnorm is Defensie verplicht om advies bij de AGFA in te winnen. De AGFA heeft specifieke kennis in huis over het recht van vrije meningsuiting en brengt in voorkomende gevallen een advies uit over de vraag of er grenzen zijn overschreden en of de voorgenomen straf evenredig is. Militairen zijn echter uitgesloten van deze extra waarborg voor de vrijheid van meningsuiting. Vooralsnog is niet precies duidelijk waarom. Misschien komt dit doordat er voor militairen een veel beperkter arsenaal aan strafmaatregelen bekend is. Het kan ook zijn dat de vertrouwelijkheid van het militaire werk hierbij een rol speelt.

Hoe functioneert de AGFA defensie in de praktijk? Hoeveel zaken behandelt deze commissie bijvoorbeeld voor burgers als het gaat om hun vrijheid van meningsuiting?

Tot nog toe bracht de AGFA Defensie alleen

‘De rijksbrede aanwijzing externe contacten staat op gespannen voet met artikel 7 van de Grondwet’

adviezen uit over
voorgenomen ontslagen
van burgermedewerkers
bij Defensie wegens de weigering van een verklaring van geen bezwaar. In de praktijk behandelt deze commissie geen zaken van burgermedewerkers op het gebied van de vrijheid van meningsuiting. Een mogelijke reden hiervoor is dat zij hun mening niet durven te uiten, uit angst voor een ambtsbericht, een schorsing of zelfs een ontslag. Een andere reden kan de loyaliteit zijn die zij voelen met hun werkgever. Hierdoor willen zij zich niet uitspreken. Loyaliteit is een mooie eigenschap, maar bij het uiten van hun mening werkt deze in hun nadeel.

Jaqueline van Rossum, beleidsmedewerker bij FNV Veiligheid, die ik onder meer over de AGFA heb gesproken, sprak het vermoeden uit dat er op dit moment geen grote maatschappelijke onderwerpen spelen waarvoor burgers en militairen de grenzen van de vrijheid van meningsuiting opzoeken. In de jaren van de Koude Oorlog met onder meer de wapenwedloop en de discussie over kernwapens, hadden mensen volgens haar meer met uitgesproken meningen die konden schuren met hun werk bij een overheidsinstantie.

Ik sprak ook over de AGFA met Evert Verhulp, hoogleraar arbeidsrecht aan de Universiteit van Amsterdam. Hij benadrukt terecht dat militaire staatsgeheimen niet besproken mogen worden tijdens een adviesaanvraag bij de AGFA. Als staatsgeheimen niet in het geding zijn, is er naar mijn mening echter geen goede reden om militairen uit te sluiten van dit belangrijke onderdeel van het voor iedere ambtenaar geldende proces tot strafoplegging. Zo lang dit gebeurt en er onderscheid wordt gemaakt tussen burgermedewerkers en militairen is dit proces naar mijn overtuiging met onvoldoende waarborgen omgeven.

In februari 2021 is de veel bekritiseerde communicatierichtlijn SG A/978 voor defensiemedewerkers

vervangen door de rijksbrede aanwijzing externe contacten. Hebben zij hierdoor meer vrijheid gekregen in hun communicatie naar buiten toe?

De rijksbrede aanwijzing legt in algemene zin wat meer de nadruk op wat er wel mag op communicatiegebied, maar houdt dezelfde belangrijke beperking in als de SG A/978. Voor het communiceren naar buiten toe en het onderhouden van externe contacten met de media moet je als defensiemedewerker nog steeds vooraf advies inwinnen. Hiermee legt de rijksbrede aanwijzing hun vrijheid van meningsuiting flink aan banden. Deze veroorzaakt een ‘chilling effect’: door de strikte formulering van de aanwijzing durven zij sowieso niets meer te zeggen. De aanwijzing staat daarom op gespannen voet met artikel 7 van de Grondwet en met artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en is daarmee mogelijk in strijd met de grondwettelijke en internationale normen.

Denk jij dat het voor ambtenaren in geüniformeerde beroepen, onder wie marechaussees, militairen en agenten, de laatste jaren gangbaarder is geworden om via de sterk opgekomen sociale media hun mening over uiteenlopende onderwerpen te uiten?

Ja, deze tendens zie ik zeker terug bij marechaussees, militairen en agenten. Het komt bijvoorbeeld best vaak voor dat zij binnen een WhatsApp-groep berichten met een discriminerend karakter delen of op Twitter, Facebook of Instagram niet gangbare meningen verkondigen. Zij zijn zich echter niet altijd bewust van de enorme maatschappelijke impact die dit soort uitingen kunnen hebben. Incidenten op dit gebied halen regelmatig de landelijke media.

Verdiepte jij je tijdens jouw stage ook in concrete zaken van marechaussees of militairen, die zijn berispt na het uiten van hun mening over bepaalde onderwerpen?

Op 30 maart van dit jaar kwam bijvoorbeeld het nieuws naar buiten dat een groep van →

'Er is geen goede reden om de AGFA alleen voor burgermedewerkers in te zetten'

11 marechaussees door de leiding was geschorst wegens het delen van discriminerende en grensoverschrijdende berichten in een werkgerelateerde WhatsApp-groep. Ik werd 'achterwacht' bij deze zaak: ik coördineerde deze zaak, sprak alle betrokkenen en woonde meerdere verhoren bij. Die ervaring heeft mij des te meer doen realiseren dat de vrijheid van meningsuiting niet voor iedereen een gegarandeerd gegeven is. Deze was voor mij daarom een inspiratiebron tijdens de uitwerking van mijn onderzoek. De zaak rond de 11 marechaussees is één op één vergelijkbaar met zaken die spelen rond WhatsApp-groepen bij de politie. Daar wordt tijdens het proces van strafoplegging aan agenten wegens gebruikmaking van hun recht op vrijheid van meningsuiting wél advies ingewonnen bij de AGFA, terwijl dit bij de marechaussees niet gebeurt omdat hiervoor simpelweg de grondslag ontbreekt. Ik zie niet in waarom je agenten en marechaussees anders zou moeten behandelen als het gaat om hun vrijheid van meningsuiting. Een soortgelijk geval als bij de marechaussees deed zich trouwens voor op 30 juni 2021, toen zes mariniers deelnamen aan een WhatsApp-groep waarin tevens discriminerende berichtjes werden gedeeld. Een van deze mariniers heeft uiteindelijk een ambtsbericht gekregen en twee mariniers zijn schriftelijk gewaarschuwd.

Tot welke aanbevelingen kom je op basis van jouw onderzoek?

Allereerst vind ik het van groot belang dat Defensie zich als werkgever veel meer verdiept in het social media-gebruik van defensiemedewerkers en in de risico's die hieraan kleven. Zij zou medewerkers een gedegen

voorlichting moeten geven over wat er in dit opzicht van hen wordt verwacht en wat uit den boze is als het gaat om het ventileren van hun mening via bijvoorbeeld Facebook, Twitter of Instagram. Medewerkers weten dan beter waar zij aan toe zijn. Verder ben ik van mening dat beter moet worden uitgezocht of de AGFA niet ook zou moeten worden ingeschakeld bij een verdenking van een overtreding van de functioneringsnorm door militairen. Naar mijn overtuiging is er geen goede reden om de AGFA alleen voor burgermedewerkers van Defensie in te zetten. Zo nodig kun je in de regelgeving laten opnemen dat de AGFA niet om advies hoeft te worden gevraagd als er staatsgeheimen in het geding zijn.

En welk advies heb je ten slotte voor defensiemedewerkers?

Het is natuurlijk een open deur, maar het beste is om helemaal geen appjes of berichten met een discriminerende, racistische of vrouwonvriendelijke inhoud of ondertoon te verspreiden via sociale media of andere communicatiekanalen. Het is sowieso goed om je altijd rekenschap te geven van het feit dat iets wat jij als 'scherpe humor' beschouwt, door een ander als 'grensoverschrijdend' kan worden opgevat. Op het moment dat je het bericht van een ander 'retweet' of hier simpelweg een duimpje bij plaatst, kan dit bovendien worden geïnterpreteerd als zijnde jouw mening waarop je dus ook kunt worden aangesproken. Wees je hiervan bewust. Laat je, bijvoorbeeld in een WhatsApp-groep, bovendien niet meeslepen door de heersende groepsdruk op het moment dat collega's naar jouw mening afkeurenswaardige appjes rondsturen. Hopelijk voel je je dan vrij om

Wij vroegen onze voorzitter Sven Schuitema om een reactie op de onderzoeksconclusies van Richie en stelden hem de vraag hoe het volgens hem is gesteld met de vrijheid van meningsuiting van defensiemedewerkers. "Als een marechaussee morgen schrijft dat het immigratiebeleid veel strenger moet, dan haalt dat waarschijnlijk de talkshows. Als 100 militairen benadrukken dat Defensie leegloopt, omdat de arbeidsvoorwaarden slecht zijn, dan blijft het oorverdovend stil."

Wat vind je van Richies onderzoek?

Ik ben ontzettend blij met dit waardevolle onderzoek. Met de aanbevelingen zou Defensie direct aan de slag moeten. Allereerst moet er meer voorlichting komen. Mensen hebben op hun smartphone de hele wereld binnen handbereik en die heeft de werkgever vaak ook nog eens verstrekt. Voor de meeste militairen en marechaussees zijn de grenzen van het Wetboek van Strafrecht helder en dat biedt duidelijke grenzen voor een bewuste omgang met hun smartphone. Buiten die grenzen is er echter nog een andere grens die nu nog onzichtbaar is. Het is aan Defensie als werkgever om die grenzen te stellen. Anders kun je jouw medewerkers hieraan ook niet houden. Defensie moet ook de aanbeveling omarmen om de AGFA om advies te vragen.

Hoe gaat het volgens jou met de vrijheid van meningsuiting van defensiemedewerkers?

Ik vind dat de vrijheid van meningsuiting in de hele samenleving onder druk staat. Wekelijks zijn er nieuwe woorden of uitdrukkingen die je niet meer zou mogen

‘JE KUNT GEEN GRENZEN BEWAKEN ALS JE NIET WEET WAAR DEZE LIGGEN’

gebruiken of, erger nog: woorden of uitdrukkingen die je zou moeten gebruiken. Als defensiemedewerker, en vooral als marechaussee, moest je altijd al letten op wat je zei of deed. Je leefde in deze functie nou eenmaal in een glazen huis. Dat is nog steeds zo. Ondertussen zijn echter steeds meer online platforms ontstaan waarop je je mening kwijt kunt. Vroeger kregen alleen jouw vrienden in de kroeg of jouw collega's in de koffiekamer te maken met jouw domme opmerking of onnadenkende gedrag. Tegenwoordig kan zo'n opmerking of rare gedraging online een miljoenenpubliek bereiken. De samenleving gaat hier hypocriet mee om. Als een marechaussee morgen schrijft dat het immigratiebeleid veel strenger moet, dan haalt dat waarschijnlijk de talkshows. Als 100 militairen benadrukken dat Defensie leegloopt, omdat de arbeidsvoorwaarden slecht zijn, dan blijft het oorverdovend stil. Meninge worden slechts selectief gehoord.

Wat adviseer je de werkgever en werknemers op dit gebied?

De werkgever raad ik aan om mensen voor

te lichten. Stel duidelijke grenzen, maar accepteer dat mensen soms over de schreef gaan. Bied ook ruimte om fouten te maken. Een klein foutje wordt vaak tot enorme proporties opgeblazen. Ga met je mensen om zoals je met de organisatie omspringt als zij van iets ernstigs worden beschuldigd. Zoek de nuance. Ook voor collega's heb ik een advies: wil je jouw mening geven op de sociale media? Doe dat dan anoniem en niet herleidbaar naar jouw persoon. Gaat jouw mening over je werk en voel je je hierin gesteund door veel collega's? Laat ons dan die mening verkondigen. Wij als bond hebben een brede rug en ons kunnen ze niets maken.

Hoe kijk je aan tegen de zaak rond de groep van 11 marechaussees, die door de leiding is geschorst wegens het delen van discriminerende en grensoverschrijdende berichten in een WhatsApp-groep?

Het is sowieso goed dat de KMar onderzoek doet naar mogelijke integriteitsschendingen. De organisatie heeft namelijk een voorbeeldfunctie richting de

samenleving. Hierbij kun je wel aantekenen dat deze samenleving steeds complexer wordt en dat het hierdoor ingewikkeld is om hieraan een goede duiding te geven. Aan welke standaarden moet je voldoen? Op basis van wat ik van de zaak heb meegekregen, vind ik dat men erg ver doorschiet in de wens om te voldoen aan bepaalde standaarden. Men vraagt zich onvoldoende af of dit ook de standaarden zijn die de samenleving verwacht. Om maar vooral te laten zien dat de organisatie als geheel deugt, zijn de 11 collega's via de interne mail al veroordeeld en weggezet als extremisten. Dat mag niet gebeuren binnen een op waarheidsvinding gerichte organisatie. Collega's verzonden memes binnen de WhatsApp-groep. Iemand in deze groep die een plaatje van een Duitse soldaat uit de Tweede Wereldoorlog met een grappig bedoelde tekst eronder verstuurde, is niet direct een nazi.

Het is humor of satire en over smaak valt te twisten. Je vindt iets smakeloos of grappig of misschien iets er tussenin. Bijkomend probleem is dat de grenzen ook niet helder zijn. Wat vandaag nog *bon ton* is, is over een jaar volledig misplaatst.

Belediging is op zich niet strafbaar, opzettelijke belediging wel. Volgens mij is dat de heldere grens waarop je een militair of marechaussee mag afrekenen. Het gaat om de intentie. En als de KMar bij de WhatsApp-groep een voorbeeld wil stellen, dan is dat volstrekt nutteloos. De grenzen zijn immers niet altijd duidelijk. Defensie en de Kmar zouden moeten weten dat je geen grenzen kunt bewaken als je niet weet waar deze liggen. Lastig voor de organisatie is om een gepaste straf te geven als er sprake is van ontoelaatbaar gedrag. Tussen een ambtsbericht en ontslag zit helemaal niks. De organisatie moet in staat worden gesteld om hierin te differentiëren. Ontslag is een zwaar middel, zeker voor iemand die zijn land al lang dient met alle risico's van dien. Zo iemand mag ook wel eens fouten maken. Dat accepteren we van de leiders van ons land immers ook. ←

DEFENSIE IN DE MEDIA

De Marechausseevereniging volgt nauwlettend het belangrijkste defensienieuws in de (inter-)nationale media. Nieuws waarbij het ministerie van Defensie vaak een prominente rol speelt en onze vereniging als 'luis in de pels' namens jou als lid regelmatig aan het woord komt. Wij bieden je in elke uitgave van Interventie onder de titel 'Defensie in de media' een bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in de afgelopen tijd.

KMar onderschept 1.465 valse reisdocumenten

De Koninklijke Marechaussee onderschepte in 2021 in totaal 1.465 valse reis-, verblijfs- en identiteitsdocumenten aan de Nederlandse grenzen, zo werd **28 mei** bekendgemaakt. Dat is bijna 10 procent meer dan in 2020. Hoewel er minder werd gereisd, zijn de cijfers weer vrijwel gelijk aan de jaren voor de coronapandemie, bevestigde de KMar na berichtgeving van De Telegraaf. De fraude bij de grenzen vond vooral plaats met paspoorten en identiteitskaarten. Dit gebeurde meestal met een compleet vals document. Ook werden paspoorten vaak vervalst door het aanbrengen van een valse personaliabladzijde in een authentiek paspoort. De KMar trof de frauduleuze

documenten vooral aan op luchthavens. Op Schiphol ging het om 947 onderschepte documenten en op Eindhoven Airport om 99 exemplaren. Op de overige luchthavens werden in totaal 12 valse documenten onderschept. Daarnaast steeg het aantal frauduleuze documenten bij Nederlandse aanmeldcentra voor asielzoekers.

Herinneringsmedaille Internationale Missies voor 900 militairen

Op **11 en 12 mei** ontvingen zo'n 900 militairen de Herinneringsmedaille Internationale Missies in de Brabanthallen te Den Bosch. Deze medaille is een onderscheiding voor iedereen die minimaal 30 dagen aaneengesloten deelnam aan een vredes-

missie. Minister Ollongren van Defensie overhandigde op 11 mei de medaille aan ongeveer 500 militairen voor hun missies in Afghanistan, het Midden-Oosten en Mali. Een dag later vond een vergelijkbare ceremonie plaats op dezelfde locatie. Daar overhandigde viceadmiraal Boudewijn Boots een kleine 400 militairen het waarderingsteken voor hun inzet in Irak, Jordanië, Koeweit en Litouwen.

Drukke op Schiphol

De Koninklijke Marechaussee meldde op **23 april** dat de situatie op Schiphol 'stabiel' te noemen was. De luchthaven riep passagiers die dag op om vanwege de drukte niet meer te komen. Mede door een staking van het KLM-personeel was het met duizenden mensen overvol op Schiphol. Voor een van de vertrekhallen stond een lange rij, die doorliep tot buiten het gebouw van de luchthaven. Een KMar-woordvoerder benadrukte dat zich ondanks de drukte geen incidenten voordeden. De KMar hield de hectiek nauwlettend in het oog. Ook in de weken daarna bleef het erg druk op Schiphol.

In de talkshow Op1 sprak Hans Leijten, commandant van de Koninklijke Marechaussee, zijn begrip uit voor de beslissing van KLM om op 29 en 30 april in totaal 75 vluchten te schrappen op Schiphol. "Als de veiligheid in het geding is, dan is dat een goede beslissing," zo benadrukte hij tegenover Op1. Schiphol vroeg op 28 april aan alle luchtvaartmaatschappijen om in de dagen daarna maatregelen te nemen om al te grote drukte op het vliegveld tegen te gaan.

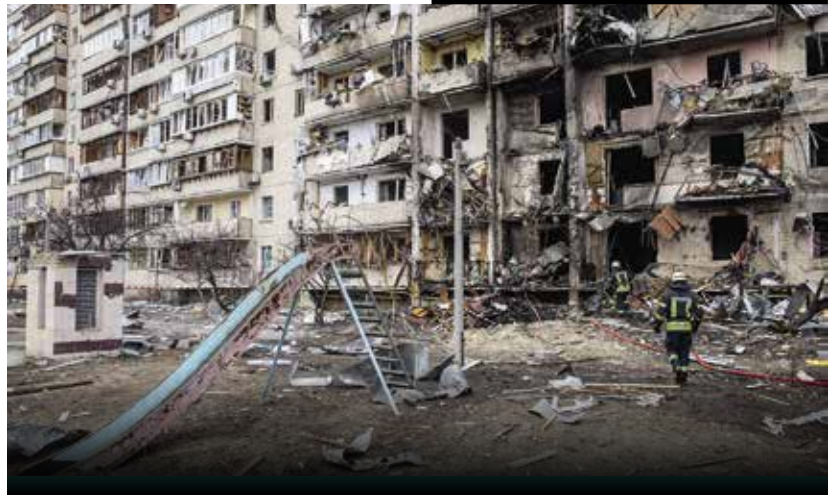

Eerste Kamerleden bezoeken DMO en KMar

De Eerste Kamerleden Marjolein Faber-van de Klashorst (PVV), Loek van Wely (Fractie-Nanninga) en Jan Keunen (VVD) en enkele leden van de commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) van de Eerste Kamer brachten op **28 maart** een gezamenlijk werkbezoek aan de KMar en aan de Defensie Materieel Organisatie (DMO). Dit bezoek vond plaats op Camp New Amsterdam in Huis ter Heide. Het werkbezoek begon met een onthaal door de plaatsvervangend directeur Joint Informatie Voorziening Commando, commandeur Cees Vooijs en plaatsvervangend Commandant Koninklijke Marechaussee, generaal-majoor Messerschmidt. Zij gaven uitleg over de werkzaamheden van DMO en KMar. Aansluitend bezocht de delegatie het Defensie Cyber Security Centre en OPSCENT, het operatiecentrum van de KMar. In de middag kreeg de delegatie van DMO een uitleg over ontwikkelingen op het gebied van materieel, brede innovaties en data. Een demonstratie persoonsbeveiliging van de KMar vormde de dagafsluiting.

30% van defensiepersoneel moet in 2030 vrouw zijn

30 procent van de defensie medewerkers moet in 2030 vrouw zijn, zowel bij militairen als bij burgermedewerkers. Dit ambitieuze streven presenteerden minister Ollongren en staatssecretaris Van der Maat van Defensie op **29 maart**. Zij hopen dat

NEDERLANDSE MARECHAUSSEES ONDERZOEKEN OORLOGSMISDADEN IN OEKRAÏNE

Op **28 april** kwam het nieuws naar buiten dat tientallen Nederlandse marechaussees naar de Oekraïne zouden vertrekken om onderzoek te doen naar vermeende oorlogsmisdaden. Het kabinet nam daarover een besluit in de ministerraad. Het ging om een forensisch team dat met bescherming vertrok naar het door Rusland binnengevallen land. Dit team ging bewijsmateriaal verzamelen waarmee vermeende oorlogsmisdaden kunnen worden vastgesteld. Het onderzoek vond ook plaats op plekken waar oorlogsmisdaden zouden zijn gepleegd. Tijdens hun twee weken durende verblijf in de Oekraïne verzamelden de marechaussees bewijsmateriaal voor het Internationaal Strafhof in Den Haag. Zij keerden op 2 juni terug in Nederland. Bij hun terugkeer op Vliegbasis Eindhoven werden zij verwelkomd door onder anderen minister van Defensie Ollongren en Commandant Koninklijke Marechaussee, luitenant-generaal Hans Leijtens. Ook de hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof, Karim Khan, was hierbij aanwezig.

Defensie hierdoor een diverse en inclusieve werkgever wordt.

“De huidige ontwikkelingen in Oekraïne laten zien dat een sterke defensieorganisatie onontbeerlijk is,” zo benadrukten Ollongren en Van der Maat in een brief aan de Tweede Kamer. “Defensie heeft niet alleen meer mensen nodig, maar ook een groter aandeel

vrouwen en mensen met verschillende achtergronden, culturen en levensopvattingen. Divers samengestelde teams zijn sterkere teams en presteren beter. Diversiteit maakt Defensie dus sterker.”

Tegenover het NPO Radio 1-programma Villa VdB reageerde Arjen Rozendal, sectorhoofd Marine en Burgerpersoneel van onze zusterbond AFMP, op 30 maart op de ambitieuze doelstelling. “Jazeker, dat wij vinden een heel goed streven,” bevestigde Arjen. “Dat zou er op neer komen dat we een betere afspiegeling van de maatschappij zouden zijn als Defensie, maar of dit haalbaar is, dat weet ik niet. In de afgelopen decennia is het namelijk ook niet gelukt om de streefcijfers die er toen waren – niet per definitie hard opgelegd – te halen.” ←

IN MEMORIAM
HILLY
KRUISWIJK
1933 – 2022

Ons erelid Hilly Kruiswijk is op 24 juni na een kort ziekbed overleden op 89-jarige leeftijd. Met haar overlijden verliest de Marechausseevereniging een zeer betrokken en enthousiast erelid.

Samen met haar man Henk – eveneens erelid – was zij vanuit het Fonds Sociale Zorg de drijvende kracht achter de bezoeken die worden afgelegd aan zieken, weduwen en wezen, van wie de partner werkzaam was bij de Koninklijke Marechaussee. Door al deze bezoeken ontstonden waardevolle en langdurige contacten. Hilly zelf zei hier ooit over: “Wat mij bijblijft, is de grote waardering die er was voor de bezoeken en de hulp die we als FSZ konden bieden.”

Hilly en haar man zorgden ervoor dat deze zorg door de jaren heen flink is uitgebreid en dat hiervoor tot op de dag van vandaag fondsen worden geworven. Dit gebeurt nu nog steeds namens het FSZ.

Als erelid stond Hilly altijd klaar voor een ander en daarom zullen we haar nooit vergeten. De vereniging blijft haar enorm dankbaar voor wat zij voor talloze mensen heeft betekend.

Wij wensen de nabestaanden van Hilly heel veel sterkte bij de verwerking van hun grote verlies.

BONCADEAU!

Stuur jouw oplossing van de puzzel vóór dinsdag 4 oktober 2022 naar: Redactie Interventie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht. Of stuur een e-mail naar puzzel@marver.nl. Vergeet niet jouw adres te vermelden, want onder de juiste inzendingen verloren wij een boncadeau ter waarde van 25 euro! Uit de goede oplossingen van de puzzel uit het vorige nummer kwam **Laurens Klijn** uit **Huizen** naar voren als winnaar.

FILIPPINE

Gelijke cijfers zijn gelijke letters.

A	1	34		17	32		22	B	12	55	2	31		51		19		45	
C	36		28	14	44	8	50		31		3	21	D	37	18		5	28	
E	37	26		54	24		48	43		F	30	52		16		50	40	33	
G	25		4	46		12	56		H	42		58		26		12	18	56	
I	58			20	44	9	35		17	29	J	12		8	24	58	37		47
K		53	1	48	32		17	24		7		L		19	34	50		23	11
M	37		12		39	21	N	36		50		41	9	26		32		47	20
O	54		22		15		20	40		48	59	P	40	2			25	42	
Q	50	42			3	11	38		27	48	R	59		7	45	23		33	14
S	41	26	15		39	53		10	T	25	13	36		51	6		49	22	
U	50	2	19			29		22	55	V	5	37	10		19		45	57	
W	16		57		37	52	27		58	6	13	49	X	53	2			34	12
Y	56		30		11	34	44	Z	46		26	14	35		43	58		38	4

- A Componist van De vier jaargetijden
- B Net als buur Turkije NAVO-lid sinds 1952
- C Zij is nog geen 20 jaar en toch al ouder
- D Stijgen van waterpeil
- E Muziekfestival in de VS (1969)
- F Klein van geest
- G Zuid-Europees NAVO-lid sinds oprichting (1949)
- H Stijgen, oplopen
- I Centurio
- J Componist van Rhapsody in Blue
- K Klein, minderjarig
- L Stijgen, naar boven klauteren
- M Componist van Der Ring des Nibelungen
- N Muziekfestival in Vlaanderen
- O Geleed diertje, myriapode
- P Muziekfestival in Limburg
- Q NAVO-lid sinds 2017 en buurland van Kroatië
- R Stijgen, groter worden
- S NAVO-lid sinds 2004 en buurland van Hongarije
- T Klein, minuscuul
- U Zeer vermogend persoon
- V Componist, stond op het 25-guldenbiljet
- W Muziekfestival in Vlaanderen (4,8)
- X Klein, onaanzienlijk
- Y NAVO-lid sinds 2009 en buurland van Q en B
- Z Componist

OPLOSSING

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
		36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50			
			51	52	53	54	55	56	57	58	59								

Partners uitgezonden
marechaussees voelen zich vaak
niet erkend door omgeving

‘VOOR DE PARTNER DUURT UITZENDING TWEE KEER ZO LANG’

Sinds een jaar of acht worden de jaarlijkse thuisfrontdagen van de Kmar samen met de Nationale Politie georganiseerd. Behalve de verschillen over hoe krijgsmacht en politie met de uitzendingen omgaan, zijn er ook de nodige overeenkomsten. De animo onder politieveteranen is inmiddels echter groter dan die onder de marechaussees.

TEKST FRED LARDENOYE

↓ Riet van Gaelen en
Charlotte Bloemendaal:
"Nederland weet niet wat
een uitzending betekent."

'De Thuisfront- informatiedagen zijn gericht op grote uitzendingen'

Hij is nog maar net aangesteld als Hoofd Personeels- en Thuisfrontzorg van het Bureau Buitenlandse Missies, maar kapitein Ton Wuijts heeft zelf ook de nodige uitzendingservaring. "Ik ben in 2005 in Bosnië en 2017 in Litouwen geweest. Maar in het kader van Frontex was ik ook in Griekenland en Bulgarije en daar heb ik meer ellende gezien dan in missiegebieden. Niet oorlogsgereleerde, maar wel mensonterende dingen, zoals vluchtelingen die dood in de rivier drijven."

Hoe belangrijk het thuisfront is, weet hij uit eigen ervaring. "In Bosnië mochten we maar vijf minuten per week contact hebben met het thuisfront. Maar ook vóór de missie ben je al vaak afwezig, omdat je dan ook veel op oefening en in opleiding bent. Dat heeft voor het thuisfront zeker zoveel impact als de uitzending zelf. Dus voor de partners begint het eigenlijk een half jaar eerder. Hun uitzending duurt twee keer zo lang."

Thuisfrontcontactdagen

We spreken Wuijts op de Thuisfrontdag op 2 juni, die het Bureau Buitenland Missies (BMM) van de KMar samen met het Team

Internationale Politie Uitzendingen (TIPU) organiseert op het Nederlandse Veteraneninstituut in Doorn. Hij heeft zelf de nazorg zien groeien. "Die is wel 200 procent beter geworden als ik mijn uitzending naar Bosnië vergelijk met de nazorg na Frontex. En deze dag is daarvan ook een voorbeeld. Door de eerdere coronapandemie is het de eerste keer sinds bijna drie jaar dat we dit organiseren."

De Thuisfrontdag van de Koninklijke Marechaussee en de politie vindt plaats naast de 'paarse' Thuisfrontcontactdagen die CLAS twee keer per jaar organiseert. In het voorjaar gebeurt dit onder het motto 'We at home' en in november onder het motto 'Missie Max', dat het inmiddels zonder bijdrage van Omroep Max moet doen. Voorts zijn er de Thuisfrontinformatiedagen speciaal gericht op grotere uitzendingen, die het bureau Thuisfrontzorg van BBM verzorgt.

Facebook

"Op dit moment hebben we geen grotere uitzendingen, dus voor individuele uitzendingen wordt dat digitaal begeleid," benadrukt opperwachtmeester Jolanda Rops (54). Zij is werkzaam

voor het Bureau Buitenland Missies en onder meer verantwoordelijk voor de Thuisfrontinformatiedagen. "Ik ga niet iemand helemaal naar ons toe laten komen voor een uurtje. Dus nu nodig ik de militair en zijn thuisfront samen online uit. Dan leg ik uit wie ik ben en wat zij aan thuisfronthulp kunnen verwachten. Ook vertel ik waar zij tegenaan kunnen lopen."

Voor meer informatie kunnen marechaussees ook gebruik maken van een thuisfront-app. Rops: "Deze app bevat veel meer info en bijvoorbeeld de vluchttijden en locaties. Zo hebben we ook een Facebookpagina voor het thuisfront, die wordt beheerd door een vrijwilliger."

Bij individuele uitzendingen zijn er zowel bij vertrek als aankomst vrijwilligers van het bureau Thuisfrontzorg aanwezig om zo nodig het thuisfront van dienst te kunnen zijn.

Vrijwilligers

De vrijwilligers zijn cruciaal voor het functioneren van het bureau. Zij vormen samen met een dagelijks bestuur het Thuisfrontcomité en zijn bij alle activiteiten van het bureau aanwezig. Wuijts: "Gelukkig is de animo groot. Het zijn ook mensen met een uitzending- →

↓ Opperwachtmeester
Jolanda Rops: "Geen grotere
uitzendingen op dit moment."

verleden of met een partner die zo'n verleden heeft. Zij kennen ook het verhaal erachter. Je moet ze ook zien als een belmaatje, om te luisteren en mensen op de juiste route te zetten als zorg nodig is."

Op de Thuisfrontdag op 2 juni zijn de vrijwilligers Riet van Gaelen (61) en Charlotte Bloemendaal (67) aanwezig. Beiden zijn op 1 oktober 2021 actief geworden in het Thuisfrontcomité. Van Gaelen werkte voorheen als burgermedewerker bij de salarisadministratie van de KMar. "Mijn man was zelf bij de KMar en ik heb ook nog een zoon die bij de politie werkt. In mijn gezin heb ik in totaal zes uitzendingen meegemaakt."

Bloemendaal werd tijdens haar veertigjarige carrière bij de KMar in 1982 naar de Sinai uitgezonden. "Dat was spannend, want alles was nieuw. In die tijd wist je amper wat een uitzending was, want Libanon was ook nog

maar net begonnen. Maar ik was 23 jaar en vond het geweldig."

Luisterend oor

Naast hun aanwezigheid tijdens de thuisfrontdagen hebben de vrijwilligers ook contact via de telefoon. Aan de hand van een bellijst nemen zij tijdens een uitzendingperiode zeker twee keer contact op met het thuisfront van een uitgezonden marechaussee. Bloemendaal: "Soms hoor je dat er meer aandacht nodig is, dan vraag je of je over een maand nog een keer mag bellen. De secretaris van het Thuisfrontcomité houdt dat in een schema allemaal bij, wanneer en wie je belt. Het komt ook wel voor dat mensen daaraan geen behoefte hebben. Ook prima." Voor hun werk als vrijwilliger maken ze beiden gebruik van hun eigen ervaringen. "Als je iemand aan de telefoon krijgt, weet

'De KMar en de politie doen heel veel samen'

je natuurlijk de momenten waar zij moeite mee hebben," zegt Van Gaelen."In de eerste plaats bied je dan een luisterend oor. Je merkt dat het vaak helpt als je je eigen ervaring deelt. Mensen vinden het heel fijn als ze iemand aan de telefoon hebben die de problemen kent waar jij tegenaan loopt."

Geen flauw idee

Over de grootste ergernis waarmee zij in de contacten met het thuisfront worden geconfronteerd, is Bloemendaal heel stellig: "De Nederlandse maatschappij weet gewoon niet wat het betekent dat je echtgenoot of partner een half jaar op uitzending is. Zij hebben geen flauw idee wat voor impact dat heeft en hoe dat ervaren wordt in dat gezin. De omgeving snapt er eigenlijk niks van, zo voelen ze het. Terwijl er best lieve mensen om hen heen staan die zeggen: 'Als ik je moet helpen, laat het maar weten'. Maar in de kern voelen zij het niet."

Dat heeft ook gevolgen voor de kinderen. Bloemendaal: "Op de Veluwe waar een grote concentratie militairen zit, is dat voor zo'n jongetje of meisje heel prettig. Maar in de Randstad kun je op een plek zitten waar toevallig niemand een uitzending heeft meegemaakt. Dat is voor zo'n kind heel vervelend. Die wil dat delen met een vriendje of vriendinnetje."

Gescheiden ouders

Van Gaelen wijst erop dat ze ook veel te maken krijgen met gescheiden ouders. "Als een zoon of dochter op uitzending gaat en de ouders zijn gescheiden, belt een van ons de vader en de ander de moeder. Dat doen we bewust, maar dan merk je ook de verschillen. Bijvoorbeeld dat de moeder niet zo'n

goed contact heeft als de vader. Dat vindt ze dan heel vervelend. 'Ik mag wel in zijn huis wachten als er een pakje wordt bezorgd, maar bellen doet hij bijna nooit'. Mensen vinden het al heel belangrijk om daarover met iemand te kunnen praten."

In totaal zijn er negen vrijwilligers in het Thuisfrontcomité om de contacten te onderhouden, drie van de politie en zes van de KMar. "De samenwerking met politie is prima, dat zijn gewoon collega's, dat maakt niet uit," benadrukt Bloemendaal. "Een keer in de maand komen we bij elkaar voor overleg. We hebben ook een saamhorigheidsdag één keer per jaar, met de partners erbij. We kennen elkaar goed, dus je belt elkaar als er iets is."

Meer aanmeldingen

Op de Thuisfrontdag op 2 juni is het motto 'Het verhaal van de missie'. In dat kader staan de verhalen van ervaringsdeskundigen centraal. Het eerste is van Lyanne Paskamp, die als landmachtchauffeur in 1992 samen met haar man, marechaussee Erik Paskamp, een heftige uitzending beleefde in de Bosnische hoofdstad Sarajevo. Lyanne schreef er een aangrijpend boek over (zie ook het artikel in Interventie, juni 2021). Ook de tweede spreker, politie-man Ronald van Leeuwen, schreef een boek over zijn missies naar Kosovo. Van Leeuwen die eerst 18 jaar beroepsmarinier en commando was, maakte heftige situaties mee en leerde op missies ook zijn vrouw Hanah

kennen, die eerder moest vluchten voor de oorlog.

Zijn de verhalen eerlijk verdeeld tussen politie en marechaussee; dat geldt minder voor de aanwezigen. Rops: "Het aantal aanmeldingen vanuit de politie was deze keer hoger dan de hoeveelheid aanmeldingen vanuit de KMar. Misschien moeten we deze dagen meer promoten binnen de KMar."

Maar de combinatie politie en marechaussee werkt volgens Rops heel goed. Dat vindt ook Wuijts: "Politie en KMar doen heel veel samen. We hebben natuurlijk hetzelfde doel, dus we gaan met dezelfde pet op en onder dezelfde omstandigheden op missie. Alleen wij krijgen dan de veteranenstatus, dat is eigenlijk het belangrijkste verschil."

Partner Sandrine van
adjudant Rob Diepenhorst:

'BIJ DE EERSTE UITZENDING WAS ER NOG GEEN THUISFRONTDAG'

Sandrine en Rob Diepenhorst komen voor de tweede keer naar een Thuisfrontdag. Hij is al vijf keer uitgezonden en vindt dat er nog wel wat meer aandacht mag zijn voor de partners. Zij vindt dat er al veel verbeterd is, maar dat komt ook omdat ze zelf inmiddels ook bij de KMar werkzaam is. "Daar krijg ik pas echt begrip."

Rob Diepenhorst (52) begon in 1990 als beveiligder, werkte daarna onder meer op Schiphol en is nu adjudant en teamleider bij Integrale Beroepsvaardigheden Training (IBT) in Den Haag. In 2000 werd hij naar Bosnië uitgezonden en vervolgens twee keer naar zowel Afghanistan als Mali. "Ja, we zijn goed bezig

geweest," zegt hij glimlachend. Met zijn vrouw Sandrine (50) heeft hij twee kinderen. Sandrine: "Voor mij was het wisselend. De eerste twee uitzendingen werkte ik nog bij een commercieel bedrijf. Daar was niet echt begrip voor wat je meemaakt als partner met jonge kinderen van iemand die wordt uitgezonden."

Dubbel

Dat veranderde toen zij als burger bij de KMar ging werken. "Sinds ik ook militairen als collega's heb, merk je dat het anders is. Als ik tijd nodig had voor de kinderen, was daar alle begrip voor. Je wordt ondersteund en opgevangen, dus dat is een groot verschil." Beiden zeggen altijd positief te hebben teruggekeken op de uitzendingen. "Ook al was Afghanistan best heftig, vooral de eerste keer," zegt Sandrine. "De kinderen waren nog maar 8 en 10." Rob: "Bij het vertrek reageerden ze nauwelijks, maar je weet dat het ergens die week gaat landen. Dat is lastig, want iedereen weet dat het geen vakantieoord is."

BLIKOPENER

‘Het thuisfront heeft het vaak zwaarder dan de uitgezonden militair, want wij hebben elkaar als er shit is’

Sandrine noemt ook het verlof een ‘aparte ervaring’. “Hij was er wel fysiek, maar eigenlijk was hij met zijn gedachten daar. Dat is heel dubbel.” Ze weet ook dat het tijdens de uitzending ook niet altijd gemakkelijk is. “Bij de laatste missie ging alles mis. De auto stopte ermee, een lamp viel uit. Dan heb je gelukkig wel burens op wie je een beroep kunt doen, maar je wordt er ook een stuk zelfstandiger door.”

Ze heeft dan ook nooit zelf de behoefte gehad om het Thuisfrontcomité te bellen. “Zij belden wel en het is fijn om met iemand te praten die je begrijpt. Bij de eerste uitzending was er nog helemaal geen Thuisfrontcomité.” Rob: “Wat me destijds al opviel was dat er altijd veel aandacht is voor degene die uitgezonden wordt, maar niet voor het thuisfront. Zij hebben het vaak zwaarder dan de uitgezonden militair, want wij hebben elkaar als er shit is. Tegenwoordig is dat wel beter geworden gelukkig. Maar het mag nog wel meer belicht worden.”

Thuisfrontcomité

Ze zijn voor de tweede keer op de Thuisfrontdag. “Je gaat toch ook terugkijken op je eigen ervaringen,” benadrukt Sandrine. “Want ik vond vooral dat verhaal van Lyanne Paskamp heel heftig. Je herkent wel dingen, maar ik ben blij dat we zoiets niet hebben meegemaakt.” Toch hebben zij ook zorgen gehad tijdens een uitzending. Rob: “Onze

zoon heeft een aangeboren hartafwijking en moest tijdens mijn uitzending geopereerd worden. Dan zit je in Mali en dat is even een binnenkomstje. Gelukkig is dat nu binnen Defensie goed geregeld, binnen een halve dag kon ik naar huis. Dus ik was er op tijd en ze vroegen zelfs of ik nog langer nodig had. Chapeau daarvoor.”

Net als Sandrine is hij positief over de Thuisfrontdag. “Het is interessant op zo’n dag om ervaringen te horen van anderen die dat kunnen en willen delen. Het ene komt meer binnen dan het andere, maar dat verhaal van de familie Paskamp greep me echt aan. Je bent zelf ook in Bosnië geweest, dus je hebt er beeld en geluid bij.” Daarnaast ziet hij het ook als een reünie: “Het is een feest van herkenning. Ik zie collega’s die ik jaren niet meer gezien heb. En jongens van de politie met wie ik uitgezonden ben geweest. Jongere collega’s hebben daar misschien minder behoefte aan. Maar het zou leuk zijn als volgende keer weer wat meer collega’s van de KMar aanschuiven.” ←

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

**Gaat u op uitzending of oefening?
Of gaat u uit dienst? Een woning kopen of
verhuizen? Krijgt u een kind? Een schade?
Gaat u binnenkort samenwonen of trouwen
of juist scheiden?**

Veranderingen?

Contact DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

IN MEMORIAM

 Op 14 maart 2022 overleed op 85-jarige leeftijd te Arnhem de heer **Andries Cornelis Reijtenbach**, echtgenoot van Nel Reijtenbach - Boot. De crematie van Andries heeft op 19 maart 2022 in besloten kring plaatsgevonden.

*Correspondentieadres:
Kronenburgsingel 373, 6831 GK Arnhem*

 Op 17 maart 2022 overleed op 91-jarige leeftijd te Emmen een serieuze en prachtcollega **Willem van Hell**, die zijn hele diensttijd heeft genoten van de Koninklijke Marechaussee.

Hij heeft veel betekend in het recherchegebeuren bij het Wapen. Willem moest de laatste jaren nogal wat operaties ondergaan, wat uiteindelijk heeft geleid tot zijn overlijden. Door ziekte en corona kon helaas niemand bij het afscheid aanwezig zijn. Wel was er een rouwarrangement met de blauwe linten bezorgd van de Marechausseevereniging met een laatste groet.

*Correspondentieadres:
Mevrouw van Hell, Monet
Passage 56, 7811 DV Emmen*

 Op 4 april 2022 is na een zeer kort ziekbed op 80-jarige leeftijd overleden kapitein b.d. **Henk Bos**. Henk is binnen de KMar zijn carrière begonnen op de Brigade Zevenaer. Daarna was hij werkzaam in Arnhem en was zelfs twee maal gestationeerd in Duitsland. Vervolgens ging hij naar de Brigade Ermelo. Henk was als laatste werkzaam

als brigadecommandant op de Brigade Havelte. Tussendoor is hij ook nog uitgezonden naar Kroatië. Het gezin is al die jaren met hem meeverhuisd. Henk woonde de laatste jaren samen met zijn echtgenote Jannie in Borne. Henk en Jannie waren nog zeer vitaal. Samen maakten ze vele reizen door Europa. Eerst gingen ze met de caravan en later met de camper. Afgelopen winter stonden zij, zoals vele jaren daarvoor, nog op hun ski's in hun geliefde Italië. Op dinsdag 12 april hebben wij afscheid van Henk genomen in het Crematorium te Borne. Wij wensen zijn echtgenote, de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind veel sterkte toe met dit grote verlies. De crematieplechtigheid werd namens het FSZ bijgewoond door ledenbezoeker Theo Wielens. Henk was op 1 februari 2022 60 jaar lid van de Marechausseevereniging. Hij had aangegeven de speld en oorkonde te willen ontvangen. Ledenbezoekers Theo en Betsy Wielens hebben de speld en de oorkonde postuum aan de weduwe uitgereikt.

*Correspondentieadres:
De Schoener 22, 7622 EJ Borne*

 Op 6 april 2022 is op 94-jarige leeftijd in zijn woonplaats Nunspeet overleden **Jacobus (Jaap) van Doorn**, Aoo b.d. KMar. Jaap was sinds 29 september 2014 weduwnaar van Janie van Doorn - Kos. Op 18-jarige leeftijd heeft Jaap gesolliciteerd bij de Luchtmacht. Daar werd hij opgeleid tot chauffeur en vervolgens naar Indonesië gestuurd waar hij het vaderland

twee jaar heeft gediend. Na terugkomst solliciteerde Jaap bij de Koninklijke Marechaussee. Jaap heeft bij het Wapen o.a. functies vervuld in Apeldoorn, De Bilt, bij het Eskadron en de Brigade Nunspeet. Jaap stond bij zijn commandanten en collega's bekend als een man van weinig woorden; het hart op de tong dragend en niet gemakkelijk in de omgang. Om een van zijn commandanten te citeren: 'Jaap was niet gemakkelijk maar wat hij zei deed ertoe en je kon op hem rekenen.' Na zijn FLO is Jaap geruime tijd actief geweest met zijn rijschool en zijn sportieve activiteiten. Zijn favoriete sport was wielrennen. Hij heeft 11 keer de Fietselfstedentocht gereden, waarvan de laatste keer op 63-jarige leeftijd. Jaap hield van kennis vergaren en lekker eten. Tot zijn 90ste werkte hij nog in de tuin. Daarna ging zijn gezondheid achteruit. Jaap was een trouwe kerkganger en hij geloofde in leven na de dood. Op 12 april 2022 heeft de afscheidsdienst in de St Franciscuskerk te Nunspeet plaatsgevonden. Namens het FSZ is een geldbedrag geschonken aan Stichting gezinsadoptie Jales. Wij wensen de familie veel sterkte toe bij het dragen van dit verlies.

*Correspondentieadres:
Enkweg 19, 8071 BH Nunspeet*

 Verdrietig, maar ook wetend dat het zo goed is, heeft de familie afscheid genomen van hun lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootom **Elizabeth (Bet) de Joode-van der Meijden**. Bet was sinds 25 april 2005 weduwe van Aaldert de

Joode. Aaldert was adjudant-onderofficier der Koninklijke Marechaussee, laatst dienende bij de Staf van het Wapen. Bet heeft de laatste jaren van haar leven doorgebracht in het verpleeg- en verzorgingshuis Careyn Weddesteyn te Woerden. Op woensdag 23 maart 2022 was er gelegenheid om van Bet afscheid te nemen en de familie te condoleren. De begrafenis vond plaats op donderdag 24 maart in besloten kring. Namens het FSZ en de MARVER heeft de ledenbezoeker van Zuid-Holland, de nabestaanden van Bet veel sterkte toegewenst en een bloemengroet met blauwe linten verzorgd.

*Correspondentieadres:
C. de Joode, Retsinagaard 21,
3446 WH Woerden*

 Op 5 mei 2022 overleed op 93-jarige leeftijd te Diemen mevrouw **B.J. van den Kerkhof - Groot**.

 Henk Beeren werd geboren op 13 juni 1957 te Maasniel als 9e van een gezin van 11 kinderen. Hij heeft een fijne jeugd gehad in dit grote Limburgse gezin. Na zijn lagere school en middelbare school is Henk naar de Koninklijke Marechaussee gegaan. Na zijn plaatsing op de wachtbrigade kwam hij terecht bij de Brigade Roermond. Na diverse detacheringen kwam Henk terecht in Den Haag, waar hij o.a. werkzaam is geweest op de Staf. Van hieruit werd hij gedetacheerd naar Bosnië. In Den Haag trof hij zijn grote liefde

Hugo Nooteboom. Zij waren 38 jaar bij elkaar. Zij hebben samen veel reizen gemaakt, onder andere naar Australië en Nieuw-Zeeland. Henk was een sportieve man, waarbij volleybal en fietsen zijn grootste hobby's waren. Ook hield hij veel van kunst, muziek, gezelligheid en had hij veel vrienden. Hij heeft jaren in Den Haag gewoond en in Zoetermeer.

Na zijn FLO verhuisde hij samen met Hugo naar Kessel in Noord-Limburg en bewoonden zij er hun 'paleisje'. Enige tijd geleden werd Henk ernstig ziek. Op 16 juni 2022 is Henk overleden en op 24 juni werd hij gecremeerd in Roermond. De Marechausseevereniging en enkele collega's waren hierbij aanwezig. Het was een mooie herdenkingsdienst.

MARVER-Hoofdbestuur, ereleden en leden van verdienste

BEZOEKEN NATIONAAL MILITAIR MUSEUM

Samen met de ereleden en leden van verdienste bracht het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging op woensdag 15 juni een bezoek aan het Nationaal Militair Museum in Soest. De ereleden Henk en Hilly Kruiswijk en Jan Jansen konden hier jammer genoeg niet bij aanwezig zijn.

De dag bij het Nationaal Militair Museum startte met een kopje koffie met wat lekkers. Ondertussen kon iedereen in het gezelschap zelfstandig door het museum lopen. Na een Bourgondische lunch kregen de hoofdbestuurleden, ereleden en leden van verdienste van de MARVER een informatieve rondleiding. Een drankje en een warme snack vormden de smakelijke afsluiting van de dag. Alle aanwezigen kijken terug op een interessante en gezellige dag.

Ons erelid Hilly Kruiswijk is helaas op vrijdag 24 juni op 89-jarige leeftijd overleden.

BIJZONDER BEZOEK VOOR 100-JARIG MARVER-LID

Tijdens zijn 100ste verjaardag op 29 april kon adjudant-onderofficier buiten dienst Gerrit Wolters rekenen op bijzondere bezoekers in zijn huis in Apeldoorn. Naast ledenbezoeker van het Fonds Sociale Zorg Geert Fransen vereerden de Apeldoornse burgemeester Ton Heerts en zijn chef kabinet de jarige met een bezoek. Als voormalig marechaussee en oudvoorzitter van de Marechausseevereniging kwam Heerts hem persoonlijk feliciteren met zijn verjaardag. Gerrit is bovendien al 74 jaar lid van de Marechausseevereniging.

Speciaal voor zijn 100ste geboortedag was Gerrits vrijstaande woning in Apeldoorn mooi versierd. Door een recente val voelde hij zich niet helemaal fit, maar gelukkig was hij wel in staat om bezoek te ontvangen en hier genoot hij volop van. Tijdens het bezoek van FSZ-ledenbezoeker Geert Fransen, burgemeester Ton Heerts van Apeldoorn en zijn chef kabinet liet Gerrit zijn trots blijken over het feit dat hij als aoo bd nog steeds contact onderhoudt met mensen van Het Wapen.

Positieve persoonlijkheid

De jarige vertelde diverse verhalen over zijn loopbaan bij de Koninklijke Marechaussee. Hieruit bleek dat zijn geheugen hem ondanks zijn hoge leeftijd van honderd jaar niet bepaald in de steek laat. Gerrit ging onder meer in op wat hem tot de dag van vandaag nog steeds raakt, namelijk dat hij bij zijn terugkeer uit Duitsland na de Tweede Wereldoorlog op het station van Deventer van een diender te horen kreeg dat zijn moeder vlak voor de bevrijding bij een bombardement om het leven was gekomen. Dit leed en verdriet draagt Gerrit al zijn hele leven met zich mee. Desondanks is hij een positieve persoonlijkheid, die blij is met elk bezoek dat hij krijgt. Zo wordt hij regelmatig thuis bezocht door Geert Fransen, met wie hij dan mooie verhalen uit zijn KMar-tijd deelt.

Helder van geest

Aan het slot van hun verjaardagsvisite kwamen Geert Fransen, de Apeldoornse burgemeester en zijn chef kabinet tot de conclusie, dat zij niet vaak eerder een 100-jarige hebben bezocht die nog zo helder van geest is. Zij kijken terug op een onvergetelijk bezoek en wensen hem in zijn leven nog vele mooie momenten toe.

NAD-BIJEENKOMSTEN KOMEND NAJAAR

Komend najaar heeft de MARVER weer door heel Nederland regiobijeenkomsten gepland voor onze niet actief dienende leden. De uitnodigingen zijn of worden ongeveer 6 tot 7 weken voor de bijeenkomsten verstuurd. Dit gebeurt via e-mail

als jouw e-mailadres bij ons bekend is of anders per post. Bij de uitnodiging voegen we ook een agenda. Om een NAD-bijeenkomst bij te wonen moet je je vooraf aanmelden. Hoe je dit kunt doen, lees je in de uitnodiging.

PA-GROEP	DATUM	AANVANG	LOCATIE	ADRES	PLAATS
IJsselland	03 okt	10.00 uur	Dorpshuis	Mariënrade 3	Wezep
Apeldoorn & Salland	03 okt	13.30 uur	Wijkcentrum de Stolp	Violierenplein 101	Apeldoorn
Twente	04 okt	14.00 uur	Sportclub Enschede	Weggelhorstweg 30	Enschede
Assen & Groningen	05 okt	10.00 uur	Buurthuis De Maasstee	Maasstraat 25	Assen
Emmen	05 okt	13.30 uur	volgt	volgt	Emmen
NO-Veluwe	10 okt	10.00 uur	Zalencentrum De Kiekmure	Tesselschadelaan 1	Harderwijk
Eemland & Doorn	10 okt	13.30 uur	Restaurant De Amershof	Snouckaertlaan 11	Amersfoort
Rijnmond	11 okt	10.00 uur	Cultureel Centrum Sterrenburg	Dalmeyerplein 10	Dordrecht
Haaglanden	11 okt	13.30 uur	Veteranen café Heeswijk	Heeswijkstraat 60	Voorburg
Zeeland	14 okt	10.00 uur	Wijkgebouw de Spinne	Joseph Lunslaan 7	Goes
Roosendaal & W-Brabant	14 okt	13.30 uur	Paviljoen Rozenoord	Beukenlaan 14	Bergen op Zoom
Kennemerland	18 okt	10.00 uur	De Boerderij, zaal 2	Lutulistraat 139	Hoofddorp
Noord-Holland-Noord	21 okt	13.30 uur	de MOOC	Spoorstraat 56	Den Helder
Veluwe	25 okt	13.30 uur	de Velder	Munnikenhof 17	Ede
Friesland	28 okt	10.00 uur	De Fontein	Goudenregenstraat 77	Leeuwarden
Steenwijk	28 okt	14.00 uur	Verenigingsgebouw De Klincke	Kerkstraat 16	Steenwijk
ZO-Veluwe	31 okt	13.30 uur	PMT De Landing	Deelenseweg 28	Schaarsbergen
Poort van Limburg	01 nov	10.00 uur	Dagopvanglocatie BeekCwartier, ruimte 050	Beekstraat 54	Weert
Brabant Noord-Oost	01 nov	14.00 uur	Gemeenschapshuis de Schakel	Reestraat 49	Volkel
Rijk van Nijmegen	02 nov	13.30 uur	Wijkcentrum Dukenburg	Meijhorst 7039	Nijmegen
Zuid-Limburg	04 nov	10.00 uur	Café d'r Klinge	Pancratusplein 47	Heerlen
Venlo & Roermond	04 nov	14.00 uur	Hotel Wilhelmina	Kaldenkerkerweg 1	Venlo
Hart van Brabant	08 nov	10.00 uur	MFA Het Spoor	Schaepmanstraat 36	Tilburg
De Meijerij	08 nov	13.30 uur	Perron 3	Hoff van Hollantlaan 1	Rosmalen
De Kempen	09 nov	13.30 uur	Korfbalvereniging DSC	Vijfkamplaan 1/3	Eindhoven
Seedorf	10 nov	11.00 uur	Gasthof Zur Linde	Wallweg 2	Zeven-Brauel
Blomberg	11 nov	11.00 uur	Café Bei Heini	Neue Torstrasse 38	Blomberg
Utrecht e.o. & 't Gooi	18 nov	10.00 uur	FNV-gebouw	Hertogswetering 159	Utrecht
De Baronie & Rijen	18 nov	13.30 uur	Sociaal Cultureel Centrum 't Kraaienest	Tweeschaar 12	Breda

Ook MARVER prominent aanwezig in Den Haag

GESLAAGDE VETERANENDAG

Nationale Veteranendag werd op zaterdag 25 juni voor het eerst in drie jaar weer als vanouds gevierd met een defilé in de binnenstad van Den Haag en een manifestatie op het Malieveld. Deze dag stond traditietrouw in het teken van de waardering en erkenning van de duizenden Nederlandse veteranen die nu en in het verleden zijn ingezet in dienst van de vrede. Op een enkele bui na was het een schitterende dag met goed weer. De dag begon met een bijeenkomst in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag, waar premier Rutte een toespraak hield in aanwezigheid van onder meer koning Willem-Alexander en minister Ollongren van Defensie. Aansluitend reikte de koning een vaandelopschrift uit aan 18 eenheden van de krijgsmacht voor hun bijzondere inzet in Afghanistan. Het ging om zestien eenheden van de Koninklijke Landmacht, één eenheid van het Korps Mariniers en één eenheid van de Koninklijke Luchtmacht.

Netwerk Veteranen FNV

Eén van de standhouders tijdens Nationale Veteranendag was Netwerk Veteranen FNV. In deze stand was ook de Marechausseevereniging prominent aanwezig. Netwerk Veteranen FNV is een platform voor veteranen, waarbij onze leden zich gratis kunnen aansluiten. Gedurende het jaar organiseert het netwerk meerdere specifiek voor veteranen bedoelde dagen. Zij ontvangen ook regelmatig een e-mail met informatie die voor hen van belang is.

Fonds Sociale Zorg

Het Fonds Sociale Zorg was dit jaar voor het eerst met een stand aanwezig op Nationale Veteranendag. Veel veteranen bezochten deze mooie, door FSZ-vrijwilligers opgebouwde stand en kochten daar een geschenk of artikel van het fonds.

Zowel Netwerk Veteranen FNV als het FSZ kijkt terug op een geslaagde Nationale Veteranendag. ←

Tijdens sfeervolle
122^e AV van MARVER
in Montfoort

PETER RUTTEN EN DICK VAN DER SLUIS BENOEMD TOT ERELEDEN

Aan het slot van de sfeervolle 122^e Algemene Vergadering van de MARVER op 29 juni in Kasteel Montfoort zijn Peter Rutten, voorzitter van de Kring NAD, en raadsman Dick van der Sluis benoemd tot ereleden. Zij werden hiermee geëerd voor hun decennialange inspanningen voor onze vereniging. De bijbehorende versierselen en oorkonde kregen zij uit handen van MARVER-voorzitter Sven Schuitema, die lovende woorden over hen sprak. Waarderingspenningen waren er voor Ed Weber en Harry de Jong, respectievelijk voormalig voorzitter van Kring Zuid en oud-hoofdbestuurslid van onze vereniging.

Als voorzitter heette Sven Schuitema alle aanwezigen welkom tijdens de AV. Aan het begin van zijn openingspeech benadrukte Sven het positieve feit dat het ledenaantal van de MARVER, in tegenstelling tot dat van de meeste andere vakbonden, 'tegen de stroom in' de afgelopen tijd is gegroeid. "Deze groei ging even wat minder snel door corona, maar we zitten weer op koers," verduidelijkte hij. "Daarvoor wil ik onze ledenwerfers van harte bedanken. De KMar gaat in de komende jaren groeien en we verwachten dan ook te kunnen meegaan in die trend. Het is belangrijk dat we ons als MARVER collectief verder versterken. Alleen zo kunnen we de belangen van marechaussees goed behartigen."

Marktconforme beloning

De steeds sterk wordende stem van onze vereniging wordt volgens Sven al goed zichtbaar in de resultaten. "Terwijl eerst de Toelage Onregelmatige dienst met 100% werd verhoogd, ligt er nu een resultaat waarin de TOD volledig marktconform is. Als we kijken naar de politie, is dit zelfs meer dan marktconform."

Sven durfde in zijn speech de stelling aan dat het op dat moment nog aan de leden voorliggende arbeidsvoorwaardenresultaat 2021-2023 'het beste resultaat ooit is'. "Veel militairen gaan er 20% op vooruit in korte tijd. Er zijn zelfs militairen die er 50% op vooruit gaan. Dit is meer dan verdiend en volledig rechtvaardig. Ze liepen

immers ernstig achter op andere publieke sectoren. Een groot compliment aan onze onderhandelaar, René Schilperoort. Nu is het belangrijk om ook te bekijken in hoeverre de burgers bij Defensie achterlopen. Ook zij verdienen een marktconforme beloning.”

Jaarverslag nieuwe stijl

Na enkele mededelingen en een minuut van stilte voor alle leden die ons zijn ontvallen, onder wie erelid Hilly Kruiswijk die op 24 juni op 89-jarige leeftijd overleed, was het de beurt aan MARVER-secretaris en -penningmeester Breunis van de Pol. Hij presenteerde onder andere het 'MARVER-jaarverslag 2021 nieuwe stijl'. Om de aantrekkingskracht en lezenswaardigheid van dit jaarverslag te vergroten, ontwikkelde de MARVER een kort, bondig en rijk geïllustreerd overzicht met diverse highlights van het afgelopen jaar. 'Kunnen we de komende jaren op deze manier verder met het jaarverslag?', zo luidde de vraag van Breunis aan de AV. Nadat die instemde met de nieuwe aanpak, benadrukte Breunis dat deze komende tijd verder wordt verfijnd en gemoderniseerd.

Positief resultaat

Op de agenda van de AV stond ook het door het MARVER-bestuur gevoerde financiële beleid over het afgelopen jaar. De financiële commissie van de vereniging beoordeelde de uitgebreid bestudeerde jaarrekening 2021 van onze vereniging als volledig en

juist en adviseerde de AV om in te stemmen met het hieruit voortkomende positieve resultaat. En dat gebeurde gelukkig ook.

Gedegen beantwoording

Hierna was het aan de voorzitters van Kring LTC, Kring Schiphol, Kring West, Kring Noord, Kring Midden, Kring Zuid en Kring NAD om een korte toelichting te geven op de meest relevante ontwikkelingen en uitdagingen binnen hun kring en om hun vragen hierover te richten aan het Hoofdbestuur (HB) van de MARVER. Om een gedegen beantwoording mogelijk te maken, dienden zij deze voorafgaand aan de AV in bij het HB.

Sven reageerde tijdens de AV dan ook uitgebreid op alle binnengekomen vragen. Tijdens een korte schorsing kwamen de kringvoorzitters tot de unanieme conclusie dat deze beantwoording hun goedkeuring kon wegdragen. Wel stelden zij, uit monde van de voorzitter van Kring NAD Peter Rutten na deze schorsing namens alle Kringen voor, om de op dit moment stagnerende stap vier van de reorganisatie van het LTC als apart agendapunt in te dienen bij het eerstvolgende kaderberaad.

Herbenoemingen

De voorgestelde herbenoemingen van René Schilperoort en Breunis van de Pol in het HB van de MARVER kregen de unanieme steun van de AV. Op het voorstel om René en Breunis her te benoemen, werd gereageerd met een applaus.

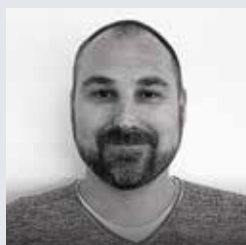
Vol lof

Aan het slot van de AV reikte Sven dus erenpenningen uit aan Ed Weber en Harry de Jong. Ed was onder meer Kringvoorzitter van Kring Zuid. Harry de Jong maakte in het verleden deel uit van het Hoofdbestuur en is op dit moment nog lid van het kringbestuur NAD. Sven was in twee korte toespraakjes vol lof over beide heren. Vervolgens werd allereerst Peter Rutten benoemd tot erelid van onze vereniging. In zijn dankwoord aan Peter preeste Sven niet alleen zijn vele inspanningen voor onze vereniging sinds 1972, maar ook zijn vrijwilligerswerk bij de FNV-belastingsservice, bij de deelnemersraad van ABP en bij het VO van dit pensioenfonds. "Een veelzijdige vrijwilliger," zo roemde hij het kersverse erelid.

Stille kracht

Na zijn benoeming tot erelid kreeg ook Dick van der Sluis, oud-bestuurslid van de fractie NAD en nog altijd vrijwillig raadsman, veel mooie woorden van de MARVER-voorzitter. Sven kwalificeerde hem als 'een stille kracht, van wie maar weinig mensen weten wat hij precies allemaal doet voor leden die hulp hard nodig hebben'. "Bij nacht en ontij sta je als vrijwillige raadsman voor hen klaar," zo zei Sven. "Dat doe je al sinds 1999. Je bent er voor leden die soms hun gedroomde baan bij de KMar in het water zien vallen. Op het voor hen slechtste moment uit hun carrière ben je er voor ze. Namens onze vereniging. Dankzij jouw keiharde inzet voelen leden zich gesteund en wordt ook de naam van onze vereniging hoog gehouden." ←

KRINGVOORZITTERS

Kring Schiphol
Robert Tacx
schiphol@marver.nl

Kring Midden
Harry Dijk
midden@marver.nl

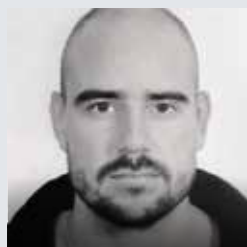
Kring NAD
Peter Rutten
nad@marver.nl

Kring Noord
Johan Bruinsma
noord@marver.nl

Kring West
Richard Sluik
west@marver.nl

Kring Zuid
Anthony van Oosten
zuid@marver.nl

Kring LTC
Marcel van der Stap
ltc@marver.nl

CONTACT

Algemene adresgegevens

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 8900 480
fax 085 - 8900 411
info@marver.nl
www.marver.nl
NL49INGB0000513044
open op ma t/m vr van 8.30 tot 17.00 uur

Afdeling Individuele

Belangenbehartiging (IB)

U kunt bij onze IB-afdeling terecht met al uw juridisch en rechtspositionele vraagstukken.
085 - 8900 430
fax 085 - 8900 411
ibb@marver.nl

Ledenadministratie

De ledenadministratie helpt u met alle vragen over uw lidmaatschap, ledenbenefits en verzekeringen.
085 - 8900 410
la@marver.nl

Leden worden vriendelijk verzocht de afdeling ledenadministratie tijdig te informeren over:

- Veranderingen in hun persoonsgegevens (naam, adres)
- Het verlaten van de dienst om elders te gaan werken
- Ambtsjubilea, leeftijdsontslag, opname in het ziekenhuis en uitzendingen

Adreswijzigingen kunnen per brief, e-mail (la@marver.nl), telefoon of via de website worden doorgegeven.

Opzegging van het lidmaatschap kan door een brief te sturen naar postbus 9124, 3506 GC Utrecht, t.a.v. Ledenadministratie. Opzeggingen kunnen ook per mail worden doorgegeven bij onze ledenadministratie.

Sluitingsdatum kopij

Interventie nummer 3 2022 sluit op 29 augustus 2022. Blad bij de leden: 15 oktober 2022.

BERT, JEROËN EN ARJAN NIET IN VO ABP

Tijdens de recente VO-verkiezingen hebben Bert Weeren namens de groep gepensioneerden (Lijst 1C) en Jeroen Maat en Arjan Roos namens de groep werkenden (Lijst 1D) helaas niet genoeg stemmen bemachtigd om de komende jaren deel te mogen uitmaken van het Verantwoordingsorgaan van ABP. Zij waren onze ervaren VO-kandidaten in de FNV ACOP-fractie van de MARVER en de AFMP.

Ondanks het feit dat leden van beide bonden meer dan gemiddeld op één van hen stemden, was dit niet genoeg voor de drie om de kiesdeler voor een VO-zetel te halen. Deze kiesdeler was bepaald voor de zogeheten gebonden lijst. Omdat wij van mening waren dat onze eigen kiesdeler had moeten worden toegepast bij de verkiezingen en wij in dat geval wel een plek in het VO zouden hebben veroverd, maakten wij onlangs bezwaar bij ABP. Dit bezwaar is helaas ongegrond verklaard, waardoor Bert, Arjan en Jeroen nu jammer genoeg definitief een plek mislopen in dit orgaan, dat ABP gevraagd en ongevraagd adviseert over belangrijke pensioenzaken.

Heb je vragen over jouw militaire pensioen of over jouw burgerpensioen? Dan kun je hiervoor natuurlijk nog steeds bij ons terecht via info@marver.nl. In voorkomende gevallen kunnen wij desgewenst contact leggen met één van de wél gekozen vertegenwoordigers van de ACOP in het VO.

FONDS SOCIALE ZORG (FSZ)

Voorzitter

Theo Wielens
053 - 572 10 60
06 - 42 16 94 43
voorzitter@fondssocialezorg.nl

Secretaris

Hans Walvius
0577 - 41 16 42
06 - 10 76 93 00
secretaris@fondssocialezorg.nl

Penningmeester

Breunis van de Pol
06 - 41 73 73 54
b.vandepol@marver.nl

Coördinator Zorg en Nazorg (ledenbezoekers)

Bert Tuenter
06 - 10 12 06 97
zorgennazorg@fondssocialezorg.nl

Coördinator verjaardagsactie

Gerrit Sels
0299 - 47 12 42
06 - 22 44 49 26
verjaardagsactie@fondssocialezorg.nl

Coördinator inkoop

Tom Werkhoven
06 - 36 48 50 83
inkoop@fondssocialezorg.nl

Coördinatoren (web)winkel

Frits Aalbers
06 - 10 91 10 65
winkel@fondssocialezorg.nl

Wim Schouten

06 - 23 11 47 24
webwinkel@fondssocialezorg.nl

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Marechausseevereniging. De Marechausseevereniging is toegelaten als collectief lid van de Algemene Federatie van Militair Personeel (/FNV).

De inhoud van Interventie valt onder de verantwoordelijkheid van het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

redactie Bart Manders, René Schilperoort, Sven Schuitema, Fred Lardenoye
Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; 085 - 8900 460;
redactie@marver.nl

ontwerp & vormgeving MW concept & design, Amsterdam

oplage 6.500

verschijning Vier keer per jaar

website www.marver.nl

e-mail redactie@marver.nl

druk Senefelder Misset

advertenties 085 - 8900 460

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 50% KORTING OP HUISHOUDELIJKE PRODUCTEN

Bestel extra voordelig huishoudelijke apparaten van Inventum met tot wel 50% korting! Maak ieder moment bijzonder met de handige producten. Stofzuig razendsnel je huis, geniet daarna van een zomerse smoothie en bak een gezonde maaltijd in je hetelucht friteuse. Als afsluiting van de dag geniet je nog even met een vers gezet kopje koffie.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2022
Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 50% KORTING

INVENTUM
maakt 't moment

25% KORTING OP 2 EDITIES DENKSPORT

Als FNV-lid puzzel je deze zomer met korting. Sluit een kortlopend abonnement af en ontvang 2 edities van jouw favoriete puzzelboek met maar liefst 25% korting. Daarmee heb je deze zomer volop puzzelplezier. Je kunt kiezen uit 20 soorten puzzelboeken zoals woordzoekers, kruiswoord puzzels, sudoku's en filippines. Het abonnement loopt na ontvangst van 2 edities automatisch af.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2022
Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

25% KORTING

Denksport

30% KORTING OP ENTREE VOOR BATAVIALAND

Een leuk dagje weg met het hele gezin? Bestel entreetickets met 30% korting voor Batavialand. Buiten vind je de werf, met aan de steiger de beroemde reconstructie van VOC-schip de Batavia. Het museum verrast je met tentoonstellingen over de geschiedenis van het gebied, presentaties en doe-dingen voor de jongste bezoekers.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2022
Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

30% KORTING

BATAVIA LAND

JAARVOORDEEL

5% KORTING OP ALLE FIETSEN BIJ 12GOBIKING

Stap op de fiets. De grootste fietsenwinkel van Nederland, 12GO Biking bestaat 20 jaar! 12GO Biking heeft altijd meer dan 8.000 fietsen op voorraad. Van elektrische stads- en hybridefietsen tot carbon racefietsen en mountainbikes. Door eerlijk advies van fietsfanaten, een mega testbaan en een ruime collectie is 12GO Biking hét adres voor je nieuwe fiets. Exclusief als FNV-lid ontvang je 5% korting op je fiets bovenop de al scherpe feestprijzen.

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

5% KORTING

12GO BIKING

JAARVOORDEEL

THUISCURSUSSEN MET KORTING (OF GRATIS MET STAP-SUBSIDIE)

Nieuw: het STAP-budget. Dat betekent dat jij GRATIS een beroepsgerichte cursus of opleiding mag volgen bij NHA. Bijvoorbeeld: Excel, Lifecoach, Makelaar, Boekhouden etc. Daarbij krijg je ook nog eens een mooi welkomstcadeau. Ga voor alle info naar www.nha.nl/stap. Voor hobbycursussen, taalcursussen en vmbo-havo-vwo vakken geldt deze subsidie niet. Als FNV-lid profiteer je bij deze cursussen van 12% korting én een gratis tablet!

Bekijk alle mogelijkheden via ledenvoordeelfnv.nl

12% EXTRA KORTING

nha

ONTDEK CELESTE D'ORO MET EXTRA KORTING!

Verfijnd, zacht en toch intens: dat mag je verwachten van de koffie van Celeste d'Oro! Als FNV-lid ontvang je 7,5% extra korting op o.a. deze luxekoffie, die exclusief verkrijgbaar is bij Koffievoordeel.nl. Je profiteert van zorgeloos bestelgemak, 100% tevredenheidsgarantie en een Rainforest Alliance en Klimaatneutraal certificering. Genieten van de lekkerste koffie, zonder toekomstige generaties uit het oog te verliezen, je bent goed bezig!

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

7,5% EXTRA KORTING

koffievoordeel.nl
WANT GOEDE KOFFIE IS EEN KEUZE

LEDENVOORDEEL BIJ GREENCHOICE

Greenchoice biedt FNV-leden weer energiecontracten aan met FNV-ledenkorting. In een tijd met hoge energietarieven is het fijn als je weet dat je energie én groen én met extra voordeel is. Al 40.000 leden gingen je voor. Zo werken Greenchoice en FNV samen om Nederland te vergroenen.

Check jouw aanbod via www.greenchoice.nl/fnv

KORTING OP GROENE ENERGIE

**GREEN
CHOICE**

WEET JIJ WAAR JE GELD BLIJFT IN DEZE DURE TIJDEN?

Door de hoge inflatie vliegt het geld nog harder dan eerst de portemonnee uit. Het geeft rust om goed zicht te houden op je uitgaven. Met het Nibud-kasboek zie je wat er met jouw dagelijkse uitgaven gebeurt en houd je grip op je geld. De tabbladenset helpt je om overzicht te houden op je financiële administratie.

Meer informatie lees je op www.nibud.nl/tools/persoonlijk-budgetadvies

GRIP OP JE GELD

NIBUD

Onze jaarpartners:

univé

nha

**GREEN
CHOICE**

**PLUTO
SPORT**

**DE ONLINE
DROGIST.NL**

**12GO
BIJ KING**

Cent&Parcs
Echt even samen

mobiel.nl

koffievoordeel.nl
WANT GOEDE KOFFIE IS EEN KEUZE

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor de speciale maandaanbiedingen!

DAAROM

FRANS HELDENS

 LID SINDS 1969

De 72-jarige Frans Heldens is al sinds 1969 MARVER-lid. Dat jaar startte zijn KMar-loopbaan, die hij in 2006 afsloot.

Kun je ons door jouw loopbaan leiden?

Na de afronding van mijn wachtmeesteropleiding werkte ik eerst in Roermond en daarna in Venlo. In augustus 1988 werd ik als zuiderling op Schiphol geplaatst. Ik ging daar met lood in de schoenen naartoe, maar ik was al snel enthousiast over mijn nieuwe werkomgeving. Uiteindelijk werd ik hoofd van het bureau Uitzetting en Verwijdering op Schiphol en zag ik de hele wereld. Vijf jaar later volgde de Brigade Eindhoven met onder meer de Herculesramp in 1996. Daarna ging ik bij de Districtsstaf in Den Bosch aan de slag. Vervolgens werd ik afdelingscommandant MTV in Heerlen en tenslotte brigadecommandant in Weert. Verder ben ik twee keer uitgezonden: in 1995 naar Joegoslavië en in 2004 naar Irak. Na die laatste missie diende ik nog 1,5 jaar na.

Wanneer werd je MARVER-lid?

Die dag herinner ik me nog goed: 15 juli 1969. Ik kwam toen op bij de KMar. De toenmalige pelotonscommandant riep bij onze opkomst: 'by the way, jullie moeten even lid worden van de Marechausseevereniging.' Je als beginnend marechaussee aansluiten bij de vereniging was net zo normaal als je geld ontvangen in de kantine of guldens stoppen in het potje voor het FSZ. Daarom werd ik direct lid.

Wat deed je allemaal voor de vereniging?

Eind jaren 70, begin jaren 80 was ik zo'n 8 jaar voorzitter van de afdeling Limburg van de MARVER. Ik vond het fijn zo iets te kunnen betekenen voor leden. Als voorzitter leerde ik het verenigingsleven kennen en kreeg ik het organiseren onder de knie. Ook voor mijn werk was dit leerzaam. In de jaren daarna vervulde ik diverse andere verenigings- en bestuursfuncties, waaronder raadslid, wethouder en lid van de Provinciale Staten. Jaren geleden werd ik benoemd in de Commissie van Beroep van de MARVER. Ik ben nu nog steeds lid van deze commissie, bij wie leden terecht kunnen die een geschil hebben met de vereniging. Dit stelt me in staat om op enige afstand met een positief-kritische blik naar de MARVER te kijken.

Ervaar je nog steeds de meerwaarde van je lidmaatschap?

Jazeker, ik vind dat de vereniging ook prima werk doet voor niet actief dienende leden. ←

'De MARVER doet prima werk voor NAD-leden'